

Vyšší odborná škola a Střední zdravotnická škola MILLS, s.r.o.

Čelákovice

Rozvoj sociálních služeb v Brandýse nad Labem -

Staré Boleslavi

Sociální práce

Vedoucí práce: Ing. Jitka Materová

Vypracovala: Tereza Hradcová

Duben, 2011

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem absolventskou práci vypracovala samostatně a všechny použité písemné zdroje jsem řádně citovala. Jsem si vědoma, že doslovné kopírování textů větším je krátká doslovná citace je hrubým porušením autorských práv ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., je v přímém rozporu s interním předpisem školy a je důvodem pro nepřípuštění absolventské práce k obhajobě.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Jitce Materové za vedení mé absolventské práce, především za její drahocenný čas, který mi kvůli tomu věnovala. Paní Materové si velmi vážím jako předního odborníka v problematice komunitního plánování.

Obsah

Úvod.....	5
1 Cíl absolventské práce	7
2 Teoretická část	8
2.1 Vymezení pojmů	8
2.1.1 Komunita:	9
2.1.2 Obec/Město:	9
2.1.3 Sociální služba:	9
2.1.4 Komunitní plánování:	10
2.1.5 Zadavatel:	11
2.1.6 Poskytovatel:	12
2.1.7 Uživatel:	12
2.1.8 Veřejnost:	13
2.1.9 Další organizace:	13
2.2 Historický a legislativní náhled	13
2.2.1 Kde komunitní plánování začalo?	13
2.2.2 Vznik komunitního plánování v České republice	14
2.2.3 Legislativa	15
2.3 Proces komunitního plánování	18
2.3.1 Hlavní principy komunitního plánování sociálních služeb:	20
2.3.2 Fáze komunitního plánování	20
2.3.3 Kritéria kvality plánování sociálních služeb	22
3 Praktická část	24
3.1 Historie a charakteristika regionu	24
3.2 Historie komunitního plánování v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi	25
3.3 Základní demografické údaje Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ	31

3.4	Dotazníkové šetření a analýza získaných dat	34
3.5	Aktualizace kontaktů na poskytovatele sociálních služeb, organizací a spolků působících v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi	45
3.6	Aktualizace kontaktů na obecní úřady ze spádové oblasti Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ	46
	Závěr.....	48
	Summary.....	50
	Seznam příloh.....	53
	Bibliografie.....	54

Úvod

Pracuji jako samostatná referentka na Městském úřadě v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálního zabezpečení. Mou agendu tvoří především výkon státní správy na úseku sociální agendy, poradenství, vedení a organizace Komise pro sociální věci Rady města a výkon samosprávy (především výkon veřejného opatrovnictví, spolupráce s místními organizacemi a poskytovateli sociálních služeb, organizace kulturních či jinak zaměřených společenských akcí, atd.). Významnou část mé pracovní náplně z oblasti samosprávy tvoří i tzv. komunitní plánování v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi.

Svou absolventskou práci jsem nazvala „Rozvoj sociálních služeb v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi“. Tento název je přesnějším pojmenováním oblasti, kterou se budu ve své práci zabývat. Rovněž bych se ve své práci zmínila i o službách souvisejících, které jsou se sociálními službami velmi úzce spojeny.

Rozvoj sociálních služeb je dnes velmi atraktivní způsob, jakým lze zkvalitnit a zefektivnit jejich využití. Doporučenou metodou k rozvoji sociálních služeb je tzv. metoda komunitního plánování. V rámci celého procesu však lze vytěžit i mnohem více. Kouzlo, které se skrývá v lidském potenciálu, je v tomto procesu velmi dobře zhodnotitelné, pokud se ví, jak na to. Zároveň je v rámci této metody možný návrat ke starým hodnotám a citlivému vnímání svého okolí a to především díky intenzivnější komunikaci o potřebách, problémech, radostech i strastech všech zúčastněných.

Zástupci města na úseku samosprávy jeví již dlouhou dobu zájem o rozvoj sociálních služeb v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, ale bohužel se nepodařilo proces komunitního plánování dodnes v tomto městě správně nastartovat. Důvody jsou k tomu různé. I o těchto možných důvodech bych se ve své práci ráda zmínila.

Ve své absolventské práci budu vycházet ze stávajícího stavu a po analýze existujících zdrojů a potřeb se zaměřím na zpracování podkladů potřebných pro zahájení procesu komunitního plánování.

V teoretické části se zaměřím na vymezení pojmů v procesu komunitního plánování, jeho historický a legislativní náhled, a zdůrazním potřebu směřování celého procesu plánování ke kvalitě, správnosti a jakými způsoby lze k tomuto přispět.

V praktické části se zaměřím na zpracování dat získaných použitím výzkumných nástrojů (sběr dat, dotazníkové šetření, rozhovor) na území správního obvodu města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, obce s pověřeným obecním úřadem (dále jen Brandýs nad Labem - Stará Boleslav POÚ nebo region Brandýsko). Důvod, proč jsem zvolila právě tento rozsah území, je, obecně jednodušší spolupráce, komunikace a zapojování jednotlivých obcí se základním rozsahem výkonu státní správy, než obcí s vyšším rozsahem výkonu státní správy.

Za použití výzkumných nástrojů, které budou potřebné k zjištění relevantních údajů, bych ráda zpracovala podklady, které by bylo možné využít pro dlouho očekávané nastartování procesu komunitního plánování v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi POÚ.

1 Cíl absolventské práce

Zpracování podkladů pro zahájení procesu komunitního plánování sociálních služeb na území správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

2 Teoretická část

Sociální politika je oblastí, ke které dnešní společnost právem obrací svou pozornost v čím dál větší míře. Potřeba sociálních služeb se totiž jednou může týkat každého z nás. Sociální služby mohou poskytnout potřebnou podporu a pomoc osobám, jejichž životní či sociální situace je nepříznivá a nejsou schopny tuto situaci řešit bez cizí pomoci. Metoda komunitního plánování je jedním z nástrojů, jak hledat efektivnější a kvalitnější dostupnost sociálních služeb. Je novým přístupem k plánování sociálních služeb, který byl nepřímo zakotven i v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti dne 1. ledna 2007. Blíže se tomuto zákonu budu věnovat v částech práce věnované historii a legislativě komunitního plánování.

Díky zákonu č.108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, dochází v ČR od roku 2007 k zásadním transformačním změnám v široké oblasti poskytování sociálních služeb. Všechny zúčastněné subjekty si uvědomují naléhavost postupného řešení nepříznivé demografické prognózy, související se stárnutím obyvatelstva, ale i problémů, které se týkají jen určitého území.

Komunitní plánování si klade za cíl zajistit uživatelům na základě jejich potřeb místní a typovou dostupnost sociálních služeb. Tento proces je ale cenný i z jiných hledisek. Díky zjišťování potřeb uživatelů, zapojováním veřejnosti do procesu, spoluprací s různými subjekty účastnících se procesu a navazování partnerství, dochází k zlepšování komunikace na místní úrovni. Rovněž se tím zkvalitňuje informovanost o sociálních službách všech zainteresovaných stran a tímto způsobem se mohou i lépe řešit problémy týkající se daného území.

2.1 Vymezení pojmů

V této části bych ráda vymežila některé pojmy spjaté s tématem své práce, aby případní čtenáři, kterým je toto téma zatím méně známé či zcela neznámé, byli rámcově přiblíženi komunitnímu plánování a čtení pozdějších částí práce bylo pro ně srozumitelnější.

2.1.1 Komunita:

„Komunita (z lat. cum – spolu, mezi sebou a munere – darovat) je společenství živých bytostí, které sdílejí určitou oblast (omezenou prostorově, jejich společnými zájmy apod.).“ [http://cs.wikipedia.org, 16] V kontextu s tématem komunitního plánování si tedy pod pojmem komunita můžeme představit určité místní společenství, které spojují přímé sociální vazby mezi obyvateli navzájem a vazby s místem, kde žijí.

2.1.2 Obec/Město:

„Základní územní samosprávné společenství občanů; tvořené územním celkem, který je vymezen hranicemi území obce. Obec hospodaří s vlastním majetkem a pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Obec s více než 3000 obyvateli je městem, stanoví-li tak předseda Poslanecké sněmovny.“ [PARLAMENT ČR, 1]

2.1.3 Sociální služba:

„Sociální službou se podle Zákona o sociálních službách rozumí činnost nebo soubor činností zajišťující pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.“ [PARLAMENT ČR, 2]

Ladislav Průša [PRŮŠA, 2007], významný ekonom, zabývající se sociální politikou, dělí sociální služby do dvou úrovní. V první úrovni je sociální služba pomoc jinému člověku prostřednictvím státní, obecní nebo nestátní instituce, v druhé úrovni je sociální služba pojímána jako sociální práce ve prospěch osob, které se ocitly v sociální nouzi. Z této definice vychází i Kozlová, „sociální služby jsou mimořádně významná část aktivit státu, samosprávy a nestátních subjektů, které řeší problémy jednotlivců, rodin a skupin občanů, a tím pozitivně ovlivňují sociální klima celé společnosti.“ [KOZLOVÁ, 2005, s. 17].

Sociální služby Matoušek definuje jako služby, které “jsou poskytovány lidem společensky znevýhodněným, a to s cílem zlepšit kvalitu jejich života, případně je v maximální možné míře do společnosti začlenit, nebo společnost chránit před riziky, jejichž jsou tito lidé nositeli.“ [MATOUŠEK O., 2007, s. 9]

Podle Krebse jsou sociální služby takové, které pomáhají starším lidem, zdravotně znevýhodněným občanům, občanům sociálně narušeným, ale zároveň jsou to služby týkající se zdraví, bydlení, vzdělávání i poradenství (psychologické, manželské, pro osoby se závislostmi, ale i v informacích o trhu práce). [KREBS, 2007]

Z těchto definic vyplývá, že sociální služby v moderní době neznamenají jen pomoc starým a nemohoucím občanům, ale jsou důležitou součástí běžného života nás všech a nikdo neví, kdy je bude potřebovat. Je tedy velmi důležité, aby o druzích sociálních služeb, jejich možnostech využití, bylo co nejvíce dostupných a srozumitelných informací pro širokou veřejnost. Touto problematikou se zabývá i metoda komunitního plánování.

2.1.4 Komunitní plánování:

Komunitní plánování je moderní manažerská metoda, která spojuje manažerský přístup z komerční sféry s psychologickým, psychoterapeutickým a sociologickým přístupem v práci s lidmi. Jen díky vzájemnému propojení přístupů může být komunitní plánování dostatečně efektivní. Komunitní plánování sociálních služeb „je přístup, který říká co, a proces, který říká jak pracovat s komunitou v daném místě při řešení jejich potřeb“. [www.komunitniplanovani.com, 11]

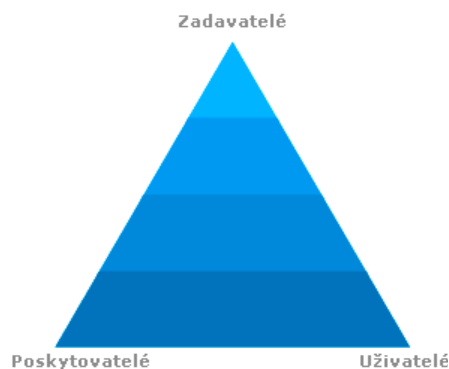
Dle charakteristiky MPSV je komunitní plánování nástrojem k dosažení kýženého cíle. Je to „metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje a zároveň výrazně posílit principy zastupitelské demokracie“. [www.mpsv.cz, 12] Metodu komunitního plánování lze použít v široké oblasti. Je moderní metodou, která je aplikovatelná na širokou oblast veřejného života lidí:

- při zpracování rozvojových strategií obcí, měst a mikroregionu,
- při zpracování a realizaci strategií Místní agendy 21,
- při plánování a realizaci projektu „Zdravé město“,
- při plánování a realizaci dalších komunitních projektů: využití veřejného prostranství, péče o zeleň v obci, atd. [www.socialnirevue.cz, 13]

Komunitní plánování je aktivní proces zjišťování potřeb lidí na daném území. Důraz se klade na zapojování všech, kterých se daná oblast týká. Nejdůležitější je v procesu komunikace a spolupráce všech zúčastněných. Lidé jsou základem procesu, dávají mu takovou podobu, jak se k procesu staví a jak se v něm angažují. Musí zde probíhat diskuze o jejich zájmech, o potřebách a zjišťovat, jaké zdroje jsou vhodné pro jejich naplnění nebo hledat různá kompromisní řešení, která by vyhovovala do určité míry všem. V procesu jde rovněž o směřování ze současného stavu města či oblasti k její lepší budoucnosti.

V procesu komunitního plánování spolupracují tři subjekty, tzv. triáda komunitního plánování. Triádu tvoří zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé sociálních služeb (potencionální uživatelé), ale je vhodné zapojit co nejširší okruh účastníků. Všichni účastníci následně pracují na dosažení výsledku, který si určili.

Obrázek č. 1 – Triáda komunitního plánování

Zdroj: O komunitním plánování. Dostupné z http://www.komunitniplanovani.com/kp-o-komunitniplanovani_2/

2.1.5 Zadavatel:

Obecně rozumíme, že zadavatelé jsou odpovědní za zajištění sociálních služeb, které odpovídají potřebám daného území. Funkci zadavatelů plní obce a kraje, i když sociální služby primárně financuje stát. Obce a kraje tedy financují priority a cíle, které vzejdou z procesu komunitního plánování, určují v procesu pravidla, vytvářejí příležitosti pro zapojování a spolupráci občanů, podporují občany ve spoluúčasti na rozhodovacím procesu a to především tím, že zveřejňují dostupnou a srozumitelnou formou podstatné informace o průběhu a výsledcích komunitního plánování. Oldřich Matoušek

ve slovníku sociální práce uvádí, že „zřizovatelé služeb jsou úřady státní správy a samosprávy, neziskové organizace a jiné subjekty, které služby financují, případně i jmenují jejich vedoucí a kontrolují jejich činnost“. [MATOUŠEK, O., 2007, s. 94] Bez odpovídající politické podpory zadavatelů, bez jejich odhodlání rozvíjet sociální služby, bez schválení záměru komunitně plánovat, může proces velmi ztížit i znemožnit a může tím i způsobit, že veřejnost nebude procesu důvěřovat.

2.1.6 Poskytovatel:

„Poskytovatelé jsou subjekty, které služby provozují, prodávají, uskutečňují, dodávají, poskytují.“ [ÚLEHLA, I., 2001, s. 9] Poskytovatelem může být fyzická osoba, nestátní nezisková organizace, organizace zřízená obcí, krajem či státem, případně subjekt podnikatelský. Poskytovatelé sociálních služeb se obecně dobře orientují v dané problematice. Vědí, jak služby fungují, znají, jak se vyvíjí současná poptávka po službách, a dokáží popsat, jaké budou trendy, atd. Poskytovatelé jsou tedy dalším důležitým účastníkem procesu. V procesu mají všichni poskytovatelé rovné postavení.

2.1.7 Uživatel:

Uživatel sociálních služeb je člověk v nepříznivé sociální situaci, kterému jsou služby určeny. V ideálním případě mají uživatelé společně s poskytovateli a zadavateli při tvorbě cílů a záměrů stejné postavení. Uživatele je však nejtěžší do komunitního plánování zapojit a motivovat je natolik, aby jejich účast v celém procesu byla stálá. Zejména ve větších územních celcích může být zapojení a organizace uživatelů náročná. Uživatelé hrají v komunitním plánování nepostradatelnou roli, jelikož od nich získáváme cenné informace o tom, jaké mají potřeby, které služby jsou pro ně dostupné v dostatečné míře, kvalitě či které služby jim naopak schází. Zadavatelé i poskytovatelé by si toto postavení uživatelů měli uvědomit. Právě kvůli uživatelům se celý proces tvoří, realizují se jednotlivé aktivity a měly by se tedy vytvářet podmínky takové, aby role účastníků v maximálně možné míře naplňovala status rovnocenného partnera.

2.1.8 Veřejnost:

Je žádoucí, aby veřejnost byla do procesu rovněž zapojena a to od samého počátku. Způsob, jakým ji lze kvalitně zapojit, je zpřístupnění informací o celém procesu. Veřejnost by měla být pravidelně informovaná a průběžně seznamována se záměry, výsledky a cíli komunitního plánu. Dalším důvodem, proč zapojovat veřejnost, je, že zahrnuje množství odborníků, kteří mohou relevantně podávat připomínky, hodnotit či v určité fázi procesu sehrát pomocnou roli (např. místní stavební firma pomůže s realizací výstavby skate-parku pro mládež).

Jednou z nejnovějších metod pro zapojování veřejnosti do plánování rozvoje území je, tzv. kreativní metoda Hra Město Budoucnosti (anglicky Future City Game) vypracovaná British Council, organizací CLES - Centre of Local Economic Strategies (UK), jejímž cílem je týmové vytváření nápadů řešících specifické problémy daného území. [www.creative-planning.eu, 17]

2.1.9 Další organizace:

Zapojit při přípravě další organizace, může přispět ke kvalitnějšímu zmapování a vyřešení problému. Mohou být osloveny místní organizace i zájmové skupiny, školy, neziskové organizace, úřady práce, veřejné instituce, nemocnice, atd. „Čím vyšší je míra zapojení dalších organizací, která se liší podle jejich dalšího podílu na naplňování priorit a cílů komunitního plánu, tím vyšší je efektivita procesu komunitního plánování“. [www.mpsv.cz, 12]

2.2 Historický a legislativní náhled

Komunitní plánování je poměrně mladá metoda, která si od svého vzniku prošla zajímavým vývojem. Rozšířila se ve velmi krátkém čase do mnoha zemí celé Evropy. Její atraktivní způsob a především funkčnost užití měla takový ohlas, že postupem času se stala doporučovanou metodou na zjišťování potřeb. V některých zemích Evropské unie, byla dokonce zakotvena v zákonech.

2.2.1 Kde komunitní plánování začalo?

Původ komunitního plánování sociálních služeb se přisuzuje zejména Velké Británii [ÚLEHLA, 2002], kdy zde v padesátých letech minulého století začalo docházet

k decentralizaci politické výkonné moci, která byla doprovázená reformami regionálního uspořádání. V důsledku toho se začala rozvíjet i ve větší míře místní zodpovědnost. Metodickou funkci v sociální oblasti plnila nadále vláda. Podle Úlehy se přikročilo k zahájení komunitního plánování především z těchto důvodů:

- Vláda se snažila zapojit co největší počet lidí do rozhodování, aby se účastnili na rozhodovacích procesech o věcech, které se jich přímo týkají.
- Organizace, spolky a jiná sdružení uživatelů sociálních služeb se rozšířily natolik, že bylo nemyslitelné, aby se neúčastnily rozhodování o rozvoji sociálních služeb.
- Otevřel se trh se sociálními službami pro nestátní, soukromé a nadnárodní poskytovatele sociálních služeb. V té době se medializovaly skandály, spojené se zneužíváním klientů, čímž vznikla potřeba užší spolupráce s poskytovateli, aby tyto incidenty byly co nejvíce pod kontrolou a pokud možno zcela vyeliminovány.

V devadesátých letech zákonem „National Health and Community Care Act 1990“ se stalo povinností místních samospráv připravovat podle metodik plány tzv. komunitní péče „community care“, kdy by plánování mělo odpovídat flexibilně a citlivě na potřeby lidí, umožňovat výběr z různých řešení problematické situace, avšak neposkytovat větší míru podpory, která by měla za příčinu snížení samostatnosti, a dále by se mělo zaměřovat na lidi s největšími potřebami. Pokud se nedaří naplňovat principy komunitního plánování, vláda „zavede expertní pomoc, posléze dohled a v krajním případě cosi jako nucenou správu.“ [ÚLEHLA, I. 2002, s. 9.]

Pro zajištění celkové kvality života jsou v současné době ve Velké Británii společně se sociálními službami plánované i oblasti zdravotní a bytové politiky a vše je zpracováváno v rozvojových plánech.

2.2.2 Vznik komunitního plánování v České republice

V České republice byla metoda komunitního plánování poprvé použita až mnohem později. Průkopníkem se stalo město Ústí nad Labem. V roce 1993 byl v Ústí nad Labem realizován „Projekt komunitní péče o duševně nemocné, drogově závislé a mentálně

postižené“. Ačkoliv v té době pojem komunitní plánování nebyl v České republice známý, naplňoval tento projekt některé jeho principy. [VITHOVÁ, 2004]

Ministerstvo práce a sociálních věcí zahájilo v roce 2000-2003 ve spolupráci s britskými experty projekt nazvaný „Podpora Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky při reformě sociálních služeb“, který se začal realizovat v píseckém regionu. [MPSV, 18] Tato praxe vypomohla ke zpracování základních metodik a koncepcí, ale položila základ i pro zahájení vzdělávacích školení v komunitním plánování.

MPSV v roce 2005 vyhlásilo v rámci Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů opatření 2.1 – Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální okluzí veřejnou zakázku: „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb“ v oblasti komunitního plánování sociálních služeb. Projekt probíhal až do roku 2007 a jeho cílem bylo: „zajistit metodicky jednotný přístup k plánování sociálních služeb na místní a regionální úrovni a vytvořit jednotný a ucelený systém vzdělávání a metodické podpory pro plánování sociálních služeb, který zohledňuje specifické demografické charakteristiky jednotlivých obcí/regionů a potřeby uživatelů, zadavatelů, poskytovatelů sociálních služeb a veřejnosti s hlavním důrazem na minimalizaci rizik vzniku sociálního vyloučení, na podporu sociálního začleňování sociálně vyloučených cílových skupin a zároveň přispívá k udržení a návratu osob na trh práce.“ [www.mpsv.cz, 19]. V rámci projektu byly stanoveny cíle, které se i podařilo naplnit.

Z projektu vzešly tyto důležité výstupy:

- Kritéria kvality plánování sociálních služeb (o kritériích kvality plánování sociálních služeb se blíže zmíním v další části své práce).
- Metodiky pro plánování sociálních služeb
- Návrh systému metodické podpory plánování sociálních služeb v ČR
- Vzdělávací program pro plánování rozvoje sociálních služeb

2.2.3 Legislativa

Komunitní plánování není v České republice v žádném zákoně přímo zakotvené, tedy ani plánovat za pomoci této metody není ze zákona povinné. Pouze se na tuto metodu

nepřímo odkazuje jako na vhodnou k jejímu užití při plánování sociálních služeb. Ráda bych v této kapitole uvedla legislativní rámec, o který se lze při komunitním plánování sociálních služeb opírat.

Plánování a poskytování sociálních služeb musí být v souladu se sociální politikou a legislativním rámcem České republiky i Evropské unie. Sociální politika Evropské unie je zakotvena v Amsterdamské smlouvě a řídí se Lisabonským procesem. V roce 2000 byl přijat v Nice Evropský sociální program pro boj proti chudobě a sociálního vyloučení, podle kterého je poskytování sociálních služeb hlavní nástroj v naplnění stanovených sociálních cílů na místní úrovni. Ministerstvo práce a sociálních věcí na tomto základě začalo zpracovávat tzv. Národní akční plány pro sociální začleňování. Dodnes byly vytvořeny Národní akční plány na tři období:

- Národní akční plán sociálního začleňování pro 2004-2006, kde byly stanoveny cíle „Rovného přístupu k sociálním službám“ a „Usnadnění přístupu ke zdrojům, právům, zboží a službám pro všechny“.
- Národní akční plán na léta 2006-2008 si klade jako jeden z hlavních cílů „podporu rozhodování o sociálním rozvoji na regionální úrovni, a počítá s vytvořením 14 plánů rozvoje sociálních služeb krajů, který má zajistit dostatečnou dostupnost sociálních služeb občanům“.[www.mpsv.cz, 14]
- V Národním akčním plánu pro rok 2008-2010 zůstává jedním z hlavních prioritních cílů: „Podporovat koncepční a rozhodovací procesy na všech úrovních veřejné správy tak, aby se opíraly o objektivní poznání problému chudoby a sociálního vyloučení; podporovat komunikaci a partnerství všech aktérů politiky sociálního začleňování se zaměřením na komplexní řešení problémů (chudoba, přístup k obvyklým společenským zdrojům, zaměstnanost, podpora dostupného bydlení, začlenění cizinců do společnosti“.[www.mpsv.cz, 15] Jedním z dílčích opatření k realizaci tohoto cíle je zrealizování projektu „Individuální projekt pro další podporu plánování“ v rámci stanoveného Národního plánu rozvoje sociálních služeb, který má za úkol propracovat kritéria kvality, aktualizace metodik plánování rozvoje sociálních služeb a rozvoj

technik zjišťování potřeb na daném území. Dále byl zde stanoven cíl do roku 2010 zapojit do procesu všechny obce s rozšířenou působností.

V Usnesení vlády č. 824/2004 ze dne 1. září 2004 ke Strategii podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb bylo vůbec poprvé zmíněno komunitní plánování jako takové. Tato metoda byla doporučena MPSV a Ministerstvu zdravotnictví v rámci plnění úkolů nelegislativní povahy jako jeden ze způsobů zjištění a následnému řešení dostupnosti a kvality veřejných služeb (tedy nejen sociálních služeb).

Jak jsem se již zmínila v úvodu, na metodu komunitního plánování je nepřímo odkázáno i v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění č. 206/2009 Sb., (s účinností od 1. 8. 2009). Zákon o sociálních službách od roku 2007 ukládá povinnost ministerstvu a krajům zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb a obcím povinnost s nimi při přípravě a realizaci spolupracovat. Tento zákon přesně formuluje podobu střednědobých rozvojových plánů sociálních služeb jako: „výsledek procesu aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů, jehož obsahem je popis způsobu zpracování plánu a analýza existujících zdrojů a potřeb osob, kterým jsou sociální služby určeny, včetně ekonomického vyhodnocení, strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb, povinnosti zúčastněných subjektů, způsob sledování a vyhodnocování plnění plánu a způsob, jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.“

V současné době je politická podpora komunitního plánování ve všech 14 krajích České republiky. Výsledky procesů i jejich průběhů jsou však velmi rozdílné. Rozdíly jsou dány jak regionálním prostředím, tak i způsobem, jakým jej kraj koordinuje. Rovněž je rozdílnost i v míře politické podpory a zainteresovanosti zúčastněných stran. Podobně je tomu tak i v obcích.

Obce sice nemají povinnost střednědobé plány rozvoje sociálních služeb zpracovávat, postupně se však touto cestou přirozeně vydávají. Většina krajů je v tom náležitě podporuje, a to především díky možnosti čerpání dotací z Evropského sociálního fondu na podporu zavádění komunitního plánování v obcích, či na realizaci již stanovených aktivit dané lokality, vzniklé z procesu komunitního plánování. V současné době je

přibližně 90% obcí s rozšířenou působností, které takto zpracovávají střednědobé plány rozvoje sociálních služeb pro svou obec, ale i spádovou oblast, a mohou tedy krajské plány velmi dobře doplňovat a dodávat krajským plánům reálnější odraz skutečných potřeb.

Při komunitním plánování pro danou oblast je dále možné vycházet i z těchto dokumentů:

- Ústava České republiky
- Listina základních lidských práv a svobod
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, z. č. 129/2000 Sb., o krajích, z. č. 131/2000 Sb., o hl. městě Praze
- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů
- Standardy kvality v sociálních službách – příloha č. 2 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., prováděcího předpisu k zákonu č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění
- Etické kodexy
- Regionální a strategické rozvojové plány obce či kraje

2.3 Proces komunitního plánování

V této kapitole bych se ráda věnovala popisu samotného procesu komunitního plánování, které postupy by se měly dodržovat, aby celý proces směřoval ke kvalitě a efektivitě.

Cílem komunitního plánování je především zapojení co největšího počtu aktérů (z řad poskytovatelů, zadavatelů, uživatelů, veřejnosti či někoho z jiných organizací), kteří by spolu komunikovali, diskutovali a spolupracovali, ať už se týká komunitní plánování rozvoje sociálních služeb, tvorby strategických plánů rozvoje daného území nebo jiné oblasti, kde je v zájmu všech nalezení odpovídajícího a akceptovatelného řešení k dané oblasti a odpovídalo to místním potřebám. Proces komunitního plánování je opakující se a v ideálním případě je to proces, který nikdy nekončí. V průběhu celého procesu se některé hlavní kroky opakují, následně probíhá monitoring, nakolik je komunitní plán sociálních služeb naplňován, co a jakým způsobem se podařilo realizovat, co ne, a jaký by byl vhodnější způsob řešení. V průvodci komunitním plánováním Ministerstva práce a sociálních věcí je cílem komunitního plánování rovněž:

- posilování sociální soudržnosti komunity
- podpora sociálního začleňování a předcházení sociálnímu vyloučení jednotlivců či skupin

Výsledkem komunitního plánování sociálních služeb je vytvoření sítě sociálních služeb odpovídající zjištěným potřebám daného území. Tato síť sociálních služeb by měla reagovat na místní odlišnosti a zajistit, aby byly finanční prostředky efektivně využívány. Rovněž vznikne základní dokument nazvaný například jako „Komunitní plán města...“ nebo „Plán rozvoje sociálních služeb města...“. Komunitní plán je stejně jako celý proces „živý“ a je třeba jej obnovovat, aby reagoval na měnící se potřeby.

Rozvojové materiály mohou vznikat různých úrovní:

- 1. Plány krátkodobé** – u těchto plánů je plánovací období 1-2 roky a jedná se většinou o naplánování a realizaci konkrétní akce a následně je dosaženo reálného výsledku, u kterého bude potřeba zajistit jeho užití v souladu s potřebami komunity.
- 2. Plány střednědobé** – plánovací období je přibližně na 3-5 let. Tento typ plánů je tvořen v praxi nejčastěji a jsou pravidelně aktualizovány (obvykle jednou ročně). Zde je potřeba motivačně zajistit stálou a aktivní spolupráci všech aktérů procesu.

- 3. Plány dlouhodobé** – vznikají spíše jako vize, kam se bude ubírat rozvoj sociálních služeb v horizontu 10-20 let. Tento typ plánů se často používá při přípravě strategických plánů rozvoje měst.

U všech typů plánů je nezbytná kvalitní koordinace a je vhodné, aby se v prioritních oblastech zapojovali odborníci místní i odjinud.

2.3.1 Hlavní principy komunitního plánování sociálních služeb:

Komunitní plánování sociálních služeb musí být založeno na sdílení určitých základních hodnot všemi účastníky procesu a jejich dodržování. „Mezi tyto hodnoty patří:

- rovnoprávná demokratická spolupráce všech zúčastněných, svobodné vyjadřování názorů, rovnost mezi účastníky
- konsenzuální přijímání potřebných rozhodnutí, problémy se řeší dohodami
- vše je veřejné, informace jsou veřejně dostupné, jednání jsou otevřená“.[MATEROVÁ, 2007]

2.3.2 Fáze komunitního plánování

Proces komunitního plánování by měl probíhat v určitých fázích a splňovat určitá kritéria kvality. Nyní se podívejme na fáze komunitního plánování zpracovaných Ministerstvem práce a sociálních věcí a upravených Matouškem:

- 1. Fáze přípravy** – v této fázi dochází ke zformování pracovní skupiny, příprava toho, koho do přípravy komunitního plánování zapojit, jakým způsobem oslovit potencionální účastníky a v neposlední řadě, jak získat politickou podporu daného území.
- 2. Fáze vytvoření řídicí struktury** – při tvorbě řídicí struktury je potřeba zapojit všechny účastníky. Po vytvoření řídicí struktury se stanoví pravidla k jejím jednáním.
- 3. Fáze definování problémů a potřeb** – v této fázi by si účastníci měli sdělit všechny své zájmy, potřeby a cíle, tvoří se postupy pro participaci veřejnosti na komunitním plánování, analyzují se potřeby a hodnotí se existující zdroje, silné

a slabé stránky existujícího systému sociálních služeb, formulují se příležitosti a rizika a nastiňují se trendy rozvoje sociálních služeb.

4. **Fáze návrhu rozvoje sociálních služeb** – zde se formulují hodnoty, směr, kam by se měl rozvoj sociálních služeb v daném místě ubírat, formulují se cíle, priority komunitního plánu, jmenují se možné překážky, které lze očekávat, mapují se regionální i nadregionální zdroje. V této fázi je snaha o dosažení většinového souhlasu účastníků.
5. **Fáze formulace strategií rozvoje sociálních služeb** – plánují se postupné kroky a úkoly, které by se měly naplnit v dohodnutém časovém horizontu, vytvoření konečné verze komunitního plánu, monitoruje se jeho realizace, komunitní plán se předloží veřejnosti k připomínkám a po zpracování připomínek se předloží zastupitelstvu ke schválení.
6. **Fáze realizace plánu** - vytvořený plán se v této fázi realizuje. Důraz by se měl klást na kvalitní informovanost veřejnosti o postupu provádění plánu, rovněž průběžně vyhledávat a zapojovat nové partnery. Pokud se v této fázi zjistí potřeba uskutečnit v plánu nějaké změny, bude potřeba zajistit nástroj, který by umožnil revizi plánu [Matoušek, 2007]

V metodice dostupné na webu o komunitním plánování jsou tyto fáze rozděleny do třech praktičtějších hlavních fází (viz. Obrázek č. 2).

Obrázek č. 2 – Deset kroků procesem komunitního plánování

Zdroj: 10 základních kroků v procesu komunitního plánování a příprava prostředí pro pořízení komunitního plánu. Dostupné z http://www.komunitniplanovani.com/kp-metodiky_11

2.3.3 Kritéria kvality plánování sociálních služeb

Velmi důležitým nástrojem, který se používá na podporu celého komunitního procesu, jsou tzv. kritéria kvality plánování sociálních služeb. Tato kritéria jsou výstupem z projektu „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb“, která vznikla v průběhu roku 2007. Během ověřování tohoto projektu v několika městech České republiky, bylo vytvořeno 8 klíčových oblastí, které se dále člení na jednotlivá kritéria, důkazy/indikátory a hodnocení, zdali je kritérium splněno:

1. Legitimita

Tato oblast zahrnuje především samosprávou schválený záměr na vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb. Usnesením schválený záměr by měl obsahovat minimálně poslání a cíl procesu, územní dosah, časový harmonogram a finanční určení procesu a organizační strukturu (personální zajištění včetně vymezení pravomocí).

2. Popis aktuální situace

Klíčová oblast zahrnující údaje a analýzy o současných sociálních službách v dané lokalitě, existující zdroje pro zajištění sociálních služeb a analýzu potřeb. Existující analýza potřeb by měla být kvalitní, opakovatelná a kontrolovatelná. U analýzy zdrojů pro zajištění sociálních služeb je důležité porovnat existující zdroje se zjištěnými potřebami, aby bylo možné definovat chybějící či přebytečné zdroje.

3. Kvalifikace a kompetentnost

V této oblasti je stanoveno kritérium zahrnující požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu. Tento požadavek kvality je zajištěn vzděláváním všech účastníků procesu plánování.

4. Řízení procesu plánování

Oblast zahrnuje efektivní a transparentní řízení procesu plánování. Měl by být zajištěn přenos informací napříč všech úrovní procesu. Kritériem je definování organizační struktury s popisem jednotlivých činností, rozhodovacích

pravomocí a zodpovědností, schválení pravidel upravujících postavení a způsoby jednání celé organizační struktury, členové pracovních skupin by měli být obeznámeni s postupy práce a formou výstupů. U jednání všech skupin, podílejících se na plánování, je upřednostňováno konsensuální rozhodování.

5. Zapojování

Klíčová oblast popisuje aktivní zapojování všech aktérů účastnících se procesu. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé by měli být zapojeni do přípravy i zpracování plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnosti umožnit připomínkování vzešlých priorit, opatření a aktivit. Tento postup by měl být doložitelný.

6. Plán rozvoje sociálních služeb

Výstupem procesu plánování je Plán rozvoje sociálních služeb pro předem stanovené časové období a předmětem hodnocení je, zda obsahuje to co má, je v souladu se záměrem, dokumenty nižší i vyšší úrovně, jsou-li v plánu odděleny sociální služby od služeb ostatních, hodnotí se existující vazby mezi prioritami, opatřeními a aktivitami.

7. Informovanost

Kritéria z této oblasti nám mohou pomoci zkontrolovat, zda občany v dané lokalitě dostatečně a kvalitně informujeme o průběhu plánování a poskytování sociálních služeb.

8. Zvyšování kvality procesu

Poslední oblast popisuje, zda je celý proces kvalitně monitorován, vyhodnocován a zda jsou zjištění z těchto činností využívána ke zvyšování kvality celého procesu. [MPSV, 2007]

Kritéria kvality plánování sociálních služeb mohou být pro účastníky procesu komunitního plánování (především pro zadavatele a koordinátory), jakýmsi kodexem správnosti postupu a mohou významně podpořit udržitelnost a kvalitu projektu.

3 Praktická část

V praktické části své absolventské práce se zaměřím na historii a charakteristiku území, historii komunitního plánování v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, popis jeho zahájení, zastavení a následné pokusy o obnovení. Dále zpracuji a vyhodnotím základní demografické údaje o území, analýzu potřeb (široké veřejnosti) z dotazníkového šetření, které jsem prováděla osobně a formou rozesílání e-mailu v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi POÚ. Vypracuji aktualizované seznamy kontaktů na jednotlivé obecní úřady ze spádové oblasti POÚ, kontakty na poskytovatele sociálních služeb, organizace a spolky působící ve městě. Výstupy z praktické části práce by měly být hlavní součástí podkladů pro podporu zahájení procesu komunitního plánování v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi POÚ.

3.1 Historie a charakteristika regionu

Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (německy Brandeis an der Elbe – Alt - Bunzlau) je souměstí dvou dříve samostatných měst v okrese Praha – východ ve Středočeském kraji. Obec vznikla administrativním sloučením dvou měst Brandýsa nad Labem a Staré Boleslavi v roce 1960. Ačkoliv v té době byly podávány návrhy na nový název, podařilo se zachovat historické názvy a nyní se může město pyšnit nejdelším úředním názvem města České republiky. Obě části měst mají velmi bohatou historii. V roce 1992 se staly městskou památkově chráněnou zónou jádra obou částí města.

Město se nachází v Polabské nížině v nadmořské výšce 188 m, přibližně 20 km vzdálené od hlavního města Prahy, a rozprostírá se po obou březích Labe. Tato poloha odedávna ovlivňovala vývoj celého území. Labe bylo důležitou komunikační cestou a především v boleslavské části hranicí archeologických kultur a kmenových území. Ve městě i jeho blízkém okolí se nacházejí pozůstatky osídlení z doby kamenné, bronzové, železné, také z římského období i období stěhování národů.

Rovněž byl vývoj Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi ovlivněn vzájemnými vazbami s hlavním městem Prahou, největším a nejdynamičtěji se rozvíjejícím metropolitním centrem v České republice. Tento vliv je značný do dnešní doby. Propojenost je ekonomická, historická i kulturní. Těsné prostorové vazby jsou patrné například

v dojížděcí za zaměstnáním, do škol, v organizaci veřejné dopravy, v zásobování pitnou vodou, teplem, v nákupu služeb apod.

Významnější postavení Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi v regionu dokládá, že je od 1.1.2003 dle vyhlášky ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (dále jen POÚ) a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, obec s pověřeným obecním úřadem a zároveň i obcí s rozšířenou působností.

3.2 Historie komunitního plánování v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi

1. pokus o nastartování procesu komunitního plánování:

Zájem o zahájení komunitního plánování rozvoje sociálních služeb v Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi jako samostatného územně samosprávného celku byl poprvé projevem v roce 2006.

Rada města na jednání dne 26.6.2006 – zápis č. 122 přijala návrh na zpracování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb, tzv. komunitního plánu sociálních služeb. Stanovisko rady znělo: „Rada města souhlasí se zpracováním Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb (komunitního plánu sociálních služeb) na území města. Rada města doporučuje Zastupitelstvu města vyslovit podporu.“ [www.brandysko.cz, 20] Zastupitelstvo města na 25. Veřejném zasedání dne 29.6.2006 tuto podporu vyslovilo. [www.brandysko.cz, 21] Tímto byla tedy splněná důležitá část kritéria legitimacy a to souhlas se zahájením procesu komunitního plánování a k vypracování 1. komunitního plánu pro Brandýs nad Labem – Starou Boleslav jako územně samosprávného celku (dále jen ÚSC).

Po tomto souhlasu bylo vyhlášeno výběrové řízení na externí firmu, která by tento záměr zpracovala. S vybranou firmou byla sepsaná smlouva o díle na zpracování „Komunitního plánu sociálních služeb 2007-2013 pro město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav“. Již z názvu dokumentu je zřejmé, že plán se zpracoval na dlouhé období šesti let.

Poté byla sestavena triáda, která se skládala z velmi malého počtu zástupců (jeden zástupce z Městského úřadu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav za zadavatele, jeden zástupce za poskytovatele a jeden zástupce za uživatele). Nebyly utvořené žádné pracovní skupiny, ale byla sestavena tzv. rozšířená triáda, která se skládala z devíti osob (šest zástupců z Městského úřadu, dva zástupci za místní poskytovatele sociálních služeb a jeden uživatel).

Následně proběhlo dotazníkové šetření, které probíhalo dvěma formami:

- formou distribucí dotazníků do schránek každé domácnosti prostřednictvím místního tisku (cca 5,5tis. výtisků),
- a zbývající část dotázaných byla oslovena přímo místními poskytovateli sociálních služeb.

Dotazníků se z celkového počtu vrátilo 11 a na základě tohoto počtu odpovědí vznikl během necelého půl roku šestisetstránkový „Komunitní plán sociálních služeb 2007-2013 města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav“.

Pokud bychom ke zhodnocení tohoto procesu použili dnes dostupná a ověřená Kritéria kvality sociálních služeb od MPSV, splňoval by celý proces pouze malou část z těchto požadavků kvality. Sestavení triády i rozšířené triády (místo pracovních skupin) sice naplňovalo prvky procesu komunitního plánování, upravené na místní možnosti, ale organizační struktura nebyla natolik stabilní, aby mohla v započatém procesu pokračovat. Rovněž rozsáhlost dokumentu a jeho výstupy, založené na nedostatečně reprezentativním vzorku odpovědí obyvatel, nepodpořila celý proces. Dokument je také chráněn autorskými právy, nebylo tedy možné ho uveřejnit a dát příležitost k jeho připomínkování. V neposlední řadě byly finanční náklady na tvorbu tohoto dokumentu pro nejmenovanou firmu zhodnoceny jako nepřiměřeně vysoké a neúčelné. Tyto všechny důvody odradili účastníky v pokračování procesu a dalších schůzkách.

2. pokus o nastartování procesu komunitního plánování:

Další pokus o správné nastartování procesu proběhl v roce 2008. V rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost byla vyhlášena výzva č. 22 - Podpora

vzdělávání a procesů v sociálních službách. Vedení města uvítalo možnost získání finančních prostředků na obnovení procesu komunitního plánování a pověřilo zpracováním projektové žádosti o grant odbor sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálního zabezpečení. Na zpracování samotné projektové žádosti byla sjednaná i jiná externí firma. Projekt byl nazván „Procesem plánování k lepší budoucnosti a využitelnosti sociálních služeb v regionu Brandýsko“ a kladl si za cíl posílit sociální stabilitu a soudržnost obyvatelstva, omezení sociálně patologických jevů prostřednictvím vytvoření a zavádění standardů procesu plánování dostupnosti a kvality sociálních služeb založeného na principech spolupráce na území měst Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Úvaly, Čelákovice, Odolena Voda. Proběhlo několik schůzek zástupců jmenovaných měst. Konzultantem projektu, který se rovněž účastnil schůzek se zástupci jednotlivých ÚSC, byl bývalý koordinátor pro komunitní plánování Středočeského kraje, pan Václav Strouhal, DiS.. Samospráva v jednotlivých ÚSC usnesením schválila záměr na zahájení spolupráce, také se zavázala, v případě schválení žádosti a obdržení grantu, finančně se podílet na uhrazení nákladů spojených s tvorbou projektu externí firmou. Po zpracování byla finální verze žádosti podána na Krajský úřad Středočeského kraje. Projekt bohužel neobdržel dostatečný počet bodů, který byl zapotřebí pro získání grantu, a spolupráce obcí mikroregionu Brandýsko byla ukončena.

Závěry z věcného hodnocení:

Silnými stránkami byla tematika komunitního plánování, vyjednávání spolupráce žadatele s představiteli dalších měst už v první fázi projektu a že projekt využívá osvědčených metod zapojování poskytovatelů do tvorby systému sociálních služeb.

Slabými stránkami bylo nedostatečně popsání zdůvodnění, vysoká míra obecnosti stanovených cílů a popisu klíčových aktivit, nejasné vazby na cílové skupiny, chybějící partnerství, chybějící jednotlivé obce, uživatelé, poskytovatelé, nezkušenost žadatele v dané oblasti, malá kapacita realizačního týmu vzhledem k rozsáhlosti aktivit, nejasně definované úvazky realizačního týmu a nezajištění externího experta/garanta.

3. pokus o obnovení procesu komunitního plánování

Poslední pokus o obnovení procesu proběhl v roce 2010. Bohužel měl podobný průběh jako projekt minulý. V rámci Operačního programu Lidských zdrojů byla vyhlášená výzva č. 65 – Podpora procesů plánování sociálních služeb. Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav opět ve spolupráci s externí firmou vynaložilo snahu sestavit projekt tak, aby se poučil z chyb minulé žádosti o finanční podporu z Evropské unie a pokusil se grant získat. Tvorby tohoto projektu jsem účastnila i já.

Hlavním cílem projektu bylo vytvořit podmínky pro nastartování procesu plánování rozvoje sociálních služeb na území správního obvodu obce s POÚ Brandýs nad Labem - Stará Boleslav a zodpovědně realizovat první fázi tohoto procesu. Snahou bylo respektovat plně principy plánování rozvoje sociálních služeb, tedy zapojit do procesu adekvátně zadavatele, poskytovatele i uživatele sociálních služeb na daném území, informovat širokou veřejnost o tomto novém způsobu práce v oblasti sociálních služeb a zapojit ji do procesu. V neposlední řadě měl projekt za cíl skrze vzdělávání účastníků plánování zajistit kontinuitu a možnost navázat v dalším období rozšířením územního zaměření minimálně na úroveň správního obvodu obce s rozšířenou působností. Garantem tohoto projektu byl zvolen pan Václav Strouhal, DiS..

Předložili jsme ke Krajskému úřadu Středočeského kraje kompletní žádost, a ačkoliv splňovala veškerá kritéria pro přijetí žádosti a postoupení do dalšího kola hodnocení, v dalším kole opět nezískala dostatečný počet bodů pro získání grantu.

Závěry z věcného hodnocení:

Všichni hodnotitelé hodnotili kladně napojení na cíle výzvy, tedy záměr obnovit proces komunitního plánování v regionu Brandýsko, rozdělení aktivit, sestavení realizačního týmu a další projektové fáze.

Záporné hodnocení hodnotitelé shledávali, vzhledem ke dvěma předchozím neúspěšným pokusům, v nedostatečně detailním popisu, jak budeme přesvědčovat členy triády na Brandýsku k další spolupráci; měla být více popsána samotná tvorba plánu; popis cílových skupin a jejich zapojení měl být více odborně popsány; mělo být

popsáno zapojení výběr relevantních aktérů podílejících se na zpracování obsahu a výstupů KP.

Hodnotitelé si mnohdy odporovali - jednomu se zapojení pana Strouhala coby garantu zdálo skvělé, druhému se nelíbilo, protože pan Strouhal pracuje v Liberci. Další hodnotitel řešil nedostatečnou odbornou zkušenost žadatele, jiný ne; jednomu se zdálo území dopadu příliš malé, jinému skoro až příliš velké (vzhledem k historii). Z těchto chyb je tedy poměrně těžké vyvodit kloudné závěry, jaké je poučení.

Dílčí závěr z dřívějších pokusů o zahájení procesu komunitního plánování:

Městská rada několikrát schválila v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi zahájení procesu plánování rozvoje sociálních služeb (neboli "komunitního plánování") a to na různých úrovních – komunitní plánování pouze pro ÚSC Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, pro region skládající se z několika ÚSC (Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Úvaly, Čelákovice, Odolena Voda) a poslední pokus o obnovení procesu proběhl v rámci obce s POÚ Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi. Ke skutečné realizaci nebo alespoň rozvíjení zahájené spolupráce však z různých důvodů doposud nikdy nedošlo.

Z dostupných materiálů (zápisy z jednání + 1. komunitní plán + 2 x zpracované projekty k podání žádosti o grant z prostředků Evropské unie + vlastní pracovní zkušenost) se přitom region dlouhodobě potýká s lokálně specifickými nedostatky v nabídce či informovanosti o sociálních službách. Situace se především zhoršila novým rozdělením správních obvodů spojeným se zánikem okresu Praha-východ. Zároveň zde přetrvává - nebo spíše sílí - problém nedostatečné provázanosti služeb s hl. m. Prahou a také potíže s financováním sektoru. A to navzdory skutečnosti, že se na zdejší území stěhuje stále větší množství obyvatel (viz. kapitola Základní demografické údaje Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ). Tento fakt s sebou však přináší i negativní sociální důsledky, které do značné míry ztěžují i fungování soc. služeb (např. skutečností, že mnoho novousedlíků zde není trvale hlášeno k pobytu). Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav si uvědomuje zásadní problémy: velký počet zdravotně znevýhodněných osob, chybějící domov pro seniory, nedostatek mateřských škol a prostor pro volnočasové a kulturní aktivity, mládež s patologickými jevy chování či rodiny spadající do skupiny osob ohrožených sociálním vyloučením. Rovněž z tohoto

důvodu město vidí komunitní plánování jako způsob, jak tuto problematiku začít řešit. Vzhledem k omezeným prostředkům, s kterými se v současné době potýká celá Česká republika, se již 2x pokoušelo řešit cestou získání grantů poskytovaných Evropskou unií. Po těchto předchozích nezdarech město sice neztratilo vůli tento proces opětovně obnovit, po posledních volbách do zastupitelstva a po změně vedení se zájem o správné zahájení komunitního plánování významně zvýšil, ovšem bude potřeba velké změny ve způsobech, jak tohoto žádoucího cíle dosáhnout.

Bude například nutné přestat se spoléhat na možnou pomoc z vnějších zdrojů, např. nesjednávat na zpracovávání podkladů pro rozvoj sociálních služeb území externí firmy za vysoké finanční prostředky (mohly by být využity účelněji v samotném procesu), ale pracovat s finančními prostředky, které jsou k dispozici a hledat zdroje podpory ve svých řadách a z dané lokality. V kapitole Základní demografické údaje Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi obce s POÚ a v kapitole Dotazníkové šetření a analýza získaných dat například zpracuji základní podklady, na které při 1. pokusu byla sjednaná firma. Rozdílnost mezi mým zpracováním získaných dat a daty zpracovanými firmou je rozsah (pozn. autora: šestisetstránkový „Komunitní plán sociálních služeb 2007 – 2013 města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav“ z něhož základní demografické údaje tvoří přibližně 100 stran) a vynaložené finanční prostředky.

V případě podání další žádosti o grant bude důležité věnovat se detailnímu popisu stávající situace, již vzniklých vazeb mezi jednotlivými aktéry budoucího procesu komunitního plánování, jejich motivaci, věnovat pozornost detailnímu popisu organizační struktury procesu (např. zmínit, proč je takto sestavená), cílových skupin, klíčových aktivit (jakým způsobem a s jakou konkrétní odbornou podporou budou naplňovány), dále podrobně vypsát dosažené vzdělání pracovníka, který bude vykonávat koordinaci projektu či zkušenosti města (např. zkušenost s komunikací s občany, se sjednáváním veřejných setkání, úspěšnost dotazníkových šetření, atd.) a v neposlední řadě věnovat zvýšenou pozornost volbě vhodného garanta projektu.

Ať již bude proces zahájen jakkoliv, nejdůležitější bude odhodlání účastníků, především zadavatelů, v pokračování procesu přes všechny překážky a postupně naplnit stanovený cíl, který je tímto faktem dán, tedy kvalita, dostupnost, efektivnost

sociálních služeb, popřípadě služeb souvisejících a ideálně spokojenost všech zúčastněných stran.

3.3 Základní demografické údaje Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ

K popisu demografie území se zaměřím na sběr dat a popis pouze správního obvodu města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav jako obce s POÚ.

Správní obvod Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ je vymezen územím **27 obcí**: Borek, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Brázdim, Dřevčice, Dřísy, Hlavenec, Hovorčovice, Jenštejn, Káraný, Konětopy, Kostelní Hlavno, Křenek, Lhota, Měšice, Mratín, Nová Ves, Nový Vestec, Podolanka, Polerady, Přezletice, Radonice, Sluhy, Sudovo Hlavno, Veleň, Zápy, Záryby a Zlonín.

K popisu demografie území Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi POÚ jsem čerpala ze statistických dat z Českého statistického úřadu ze SLDB (sčítání lidu, domů a bytů) z roku 2001. SLDB zahrnuje údaje o obyvatelstvu, jeho ekonomické, demografické a sociální charakteristiky, údaje o domácnostech, úrovni bydlení a struktuře domovního a bytového fondu na území státu, atd. Český statistický úřad zajišťuje provádění SLDB jednou za deset let. Dalším zdrojem statistických dat pro mě byla Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009), rovněž publikace ČSÚ. Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem s údaji z roku 2010 a 2011 bohužel ještě není v současné době k dispozici.

K 1.1.2010 má samotné město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav počet obyvatel **17.198**. Se správním obvodem města POÚ je počet obyvatel více než dvojnásobný, tedy k 1.1.2010 celkem **34.949** obyvatel.

Vývoj počtu obyvatel Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ v průběhu let 2000 – 2009 je znázorněn v Tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – vývoj počtu obyvatel v letech 2000-2009

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Stav obyvatel k 1.7.		27 635	28 079	28 169	28 553	28 830	29 496	30 021	30 840	32 442	33 846
v tom:	muži	13 478	13 723	13 730	13 930	13 980	14 345	14 628	15 038	15 984	16 783
	ženy	14 157	14 356	14 439	14 623	14 850	15 151	15 393	15 802	16 458	17 063

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Z Tabulky č. 1 je zřejmý nárůst obyvatel v regionu a to zejména v posledních letech. Faktem ovlivňujícím tento nárůst je nejen počet narozených a zemřelých, ale i významný nárůst počtu přistěhovalých osob. Následující tabulky tyto faktory a jejich vývoj zobrazují.

Tabulka č. 2 – vývoj počtu živě narozených osob v regionu v letech 2000-2009

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Živě narození		234	254	249	255	293	282	346	356	418	449
v tom:	muži	126	139	132	122	150	137	188	177	212	238
	ženy	108	115	117	133	143	145	158	179	206	211

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Z Tabulky č. 2 lze pozorovat, s výjimkou let 2002 a 2005, kde došlo k mírnému poklesu počtu narozených dětí, téměř konstantní nárůst.

Tabulka č. 3 – vývoj počtu zemřelých osob v regionu v letech 2000-2009

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zemřelí		380	353	339	374	327	348	323	327	332	325
v tom:	muži	185	183	177	179	166	171	145	162	152	154
	ženy	195	170	162	195	161	177	178	165	180	171

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Počet zemřelých osob v regionu dle Tabulky č. 3 nenaznačuje v daných letech ani větší nárůst ani pokles. Pouze roky 2000 a 2003 naznačují zvýšenou míru úmrtí.

Tabulka č. 4 – vývoj počtu přistěhovalých osob v regionu v letech 2000-2009

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Přírůstek stěhováním		263	98	430	468	497	703	565	1 082	1 658	965
v tom:	muži	136	38	183	176	238	394	243	580	979	539
	ženy	127	60	247	292	259	309	322	502	679	426

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Tabulka č. 4 nám zobrazuje, že počet přistěhovaných osob značně ovlivňuje celkový přírůstek obyvatel v regionu. Lze tedy říci, že k největšímu přírůstku obyvatelstva dochází především přistěhováním nových občanů do územního obvodu POÚ Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi. Po roce 2000 bylo možné sledovat zvýšenou výstavbu nízkopodlažních budov. Např. Zahradní město na jižním okraji Brandýsa nad Labem, které bylo dostavěno v roce 2005, je tvořeno 8 bytovými domy se 166 byty.

V obcích spadajících do územního obvodu města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav POÚ je rovněž možné sledovat nárůst výstavby obytných komplexů.

V následující Tabulce č. 5 je zobrazen celkový nárůst počtu obyvatel (výpočet dat z předchozích třech tabulek). Nárůst obyvatel je významný především v posledních letech. Tento fakt úzce souvisí s novou výstavbou bytových jednotek, rodinných domů a komerčních prostorů (např. Tesco) v regionu. Především se do nových zástaveb stěhují mladé rodiny.

Tabulka č. 5 – celkový přírůstek obyvatel v regionu v letech 2000-2009

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Přírůstek celkový		117	-1	340	349	463	637	588	1 111	1 744	1 089
v tom:	muži	77	-6	138	119	222	360	286	595	1 039	623
	ženy	40	5	202	230	241	277	302	516	705	466

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Průměrný věk obyvatelstva tohoto území se pohybuje v průměru kolem 40ti let. Následující Tabulka č. 6 nám zobrazuje věkové složení obyvatelstva a jeho vývoj v letech 2000-2009. Největší počet obyvatel tvoří produktivní skupina ve věku 15 – 64 let. Počet osob ve věku nad 65 let se každoročně zvyšuje, což odpovídá celorepublikové nepříznivé demografické prognóze, související se stárnutím obyvatelstva.

Tabulka č. 6 – věkové složení obyvatel v regionu v letech 2000-2009

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Stav obyvatel k 31.12.	27 692	28 002	28 342	28 691	29 154	29 791	30 379	31 490	33 234	34 323
v tom ve věku:										
0 - 14	4 255	4 260	4 299	4 281	4 314	4 323	4 431	4 608	4 836	5 147
15 - 64	19 352	19 725	19 998	20 333	20 709	21 292	21 713	22 572	23 956	24 553
65 +	4 085	4 017	4 045	4 077	4 131	4 176	4 235	4 310	4 442	4 623

Zdroj: ČSÚ - Demografická ročenka správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (2000 až 2009). Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/4037-10--01>

Dílčí závěr ze statistických údajů:

Vzhledem k narůstajícímu počtu obyvatelstva v regionu, který je zřejmý z uvedených dat, zapříčiňují především přistěhované osoby do nových obytných komplexů. Další zvyšování počtu obyvatel, ke kterému nestačí pouhá přirozená reprodukce, tedy bude značně záviset na podpoře regionu k výstavbě obytných staveb, které by přilákaly zájemce o pořízení nového bydlení. Lze předpokládat, že nákup nemovitostí se bude týkat především mladých rodin a v tom případě bude potřeba zvýšené pozornosti a podpory regionu mladým rodinám s dětmi, vytváření atraktivního prostředí a patřičné infrastruktury služeb.

Rovněž narůstající podíl obyvatelstva nad 65 let naznačuje zvýšenou potřebu věnovat pozornost zajištění dostatečné infrastruktury poskytovaných služeb pro tuto skupinu, což odpovídá celorepublikovému trendu řešení problematiky stárnoucího obyvatelstva.

Získané statistické údaje a jejich zhodnocení jsou dílčím krokem ve zmapování území a celkové představě o něm.

3.4 Dotazníkové šetření a analýza získaných dat

Cílem zjišťování potřeb při plánování sociálních služeb je obecně zjistit, zda existující sociální služby dané lokality odpovídají potřebám jejích obyvatel. V současnosti existuje několik druhů zjišťování potřeb obyvatel:

- analýza dokumentů
- dotazníky
- pozorování

- rozhovory (např. metoda FOCUS group, která je založená na zjišťování potřeb formou řízených individuálních či skupinových rozhovorů pod vedením výzkumníka a na předem dané téma).

Vzhledem k tématu své práce a cíli, kterého bych ráda dosáhla, tedy zpracování alespoň základních podkladů pro nastartování procesu komunitního plánování, které mohu vypracovat ze své pozice a na základě záměru města, jsem zvolila metodu šetření přímé dotazování (anketu/dotazník). Data získaná tímto druhem výzkumu, jsou opět dílčím krokem ve zmapování a představě o území, avšak tentokrát blíže ve smyslu zmapování potřeb obyvatel dané lokality.

Anketu jsem nezaměřovala na určitou skupinu uživatelů, potencialních uživatelů, ani na skupinu poskytovatelů. Mými respondenty byli neomezeně občané Brandýsa nad Labem - Staré Boleslavi a občané ze spádové oblasti, tedy široká veřejnost, která se potencialně skládá ze všech výše jmenovaných. Respondenty jsem oslovovala na úřadu, přímo na ulici, na autobusových zastávkách, na poště, atd., nebo pomocí e-mailových kontaktů na různé instituce, odborníky, občany Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi a spádových oblastí. Otázky jsem zaměřila především na sociální služby, ale i na služby související. Většina lidí totiž nemá potřeby pouze v oblasti sociálních služeb, ale mohou mít potřeby týkající se např. bezbariérovosti přístupů či chybějící lavička u autobusové zastávky. I tuto oblast je vhodné při komunitním plánování zohledňovat.

Mým záměrem bylo z vybraných dotazníků zjistit:

- informovanost občanů o sociálních službách,
- jaké informační zdroje by preferovali,
- na koho by se přednostně obrátili v případě těžké životní situace,
- zda je sociální služba, či služba související, která jim chybí,
- které z těchto služeb využívají,
- v jaké míře jsou se službami spokojeni

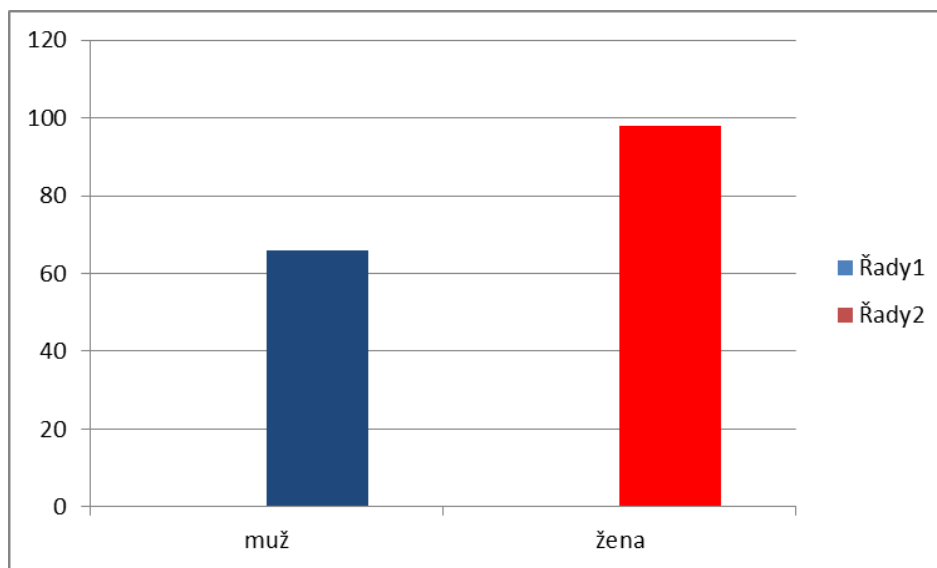
- a čemu by měl region věnovat největší pozornost při řešení sociálních problémů.

Od března do dubna 2011 se mi podařilo získat **164** zcela vyplněných dotazníků.

Popis respondenčního souboru:

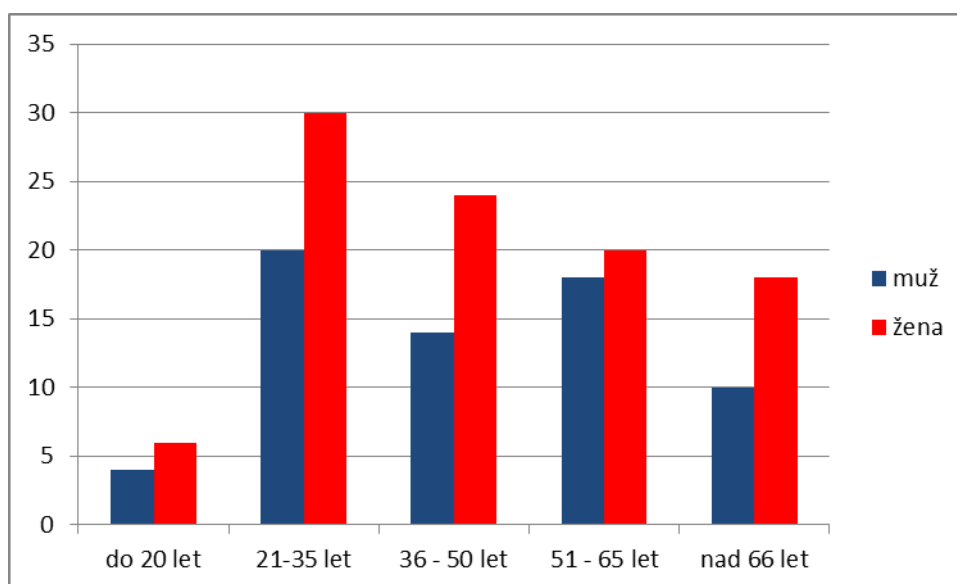
Z celkového počtu **164** respondentů, se na průzkumu podílelo více žen než mužů, což nám znázorňuje Graf č. 1.

Graf č. 1: Celkový počet respondentů podle pohlaví

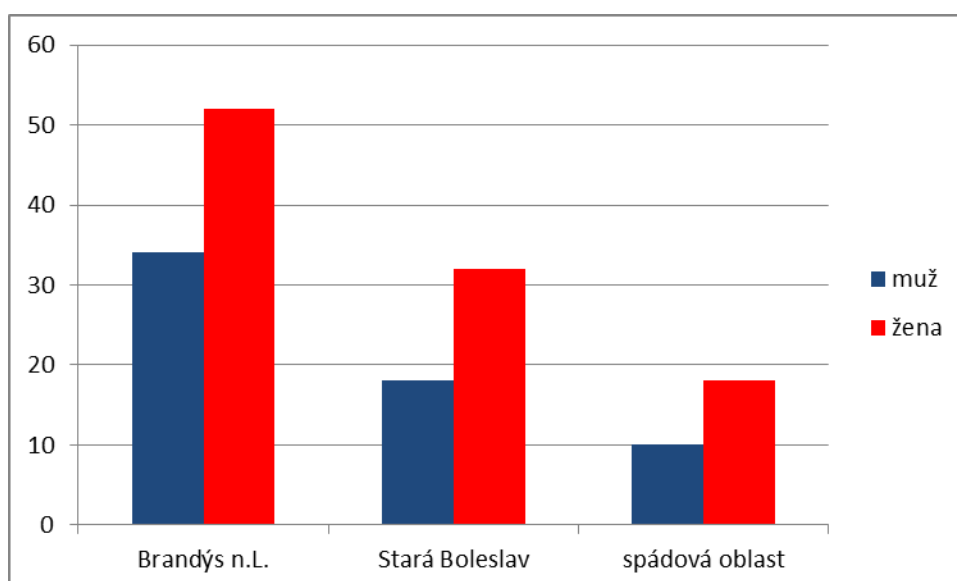
Nízký počet respondentů, který byl ochotný zodpovědět otázky, byl z řad nejnižší věkové kategorie, což je pochopitelné, zvláště když dotazník naznačoval řešení sociálních problémů spíše pro potenciálně ohrožené obyvatele v důsledku vyššího věku, nemocnosti a podobně (viz. Graf č. 2). Překvapivé pro mě bylo vysoké zastoupení v analyzovaném vzorku obyvatel ve věkové kategorii 21 - 35 let oproti ostatním kategoriím. Avšak při retrospekci jsem si uvědomila, že tato skupina mi byla nejvíce ochotna zodpovídat otázky, jelikož mi byla věkově nejbližší a nejlépe se mi s ní navazoval kontakt. Lze z tohoto předpokládat, že při přímém dotazování je dalším faktorem ovlivňujícím úspěšnost dotazování osobnost tazatele. Je tedy vhodné, při přípravě této metody výzkumu, sestavit takový tým tazatelů, aby se skládal z různých typů zastupujících různé věkové i typové kategorie.

Graf č. 2: Věkové složení respondentů

Vzhledem k omezeným časovým i finančním prostředkům jsem šetření prováděla pouze v Brandýse nad Labem a Staré Boleslavi a e-mailovou formou do obcí spádové oblasti. Předpokládala jsem, že občany z obcí ze spádové oblasti bude ve městě rovněž možné zastihnout, a to vzhledem k tomu, že je pro ně Brandýs nad Labem – Stará Boleslav nejbližší větší město pro vyřizování různých osobních záležitostí (např. nákupy v obchodních centrech), rovněž město s POÚ pro vyřizování úředních záležitostí a město, přes které lze dojíždět do Prahy. Tento předpoklad se mi i potvrdil. Místo bydliště a počet respondentů znázorňuje Graf č. 3.

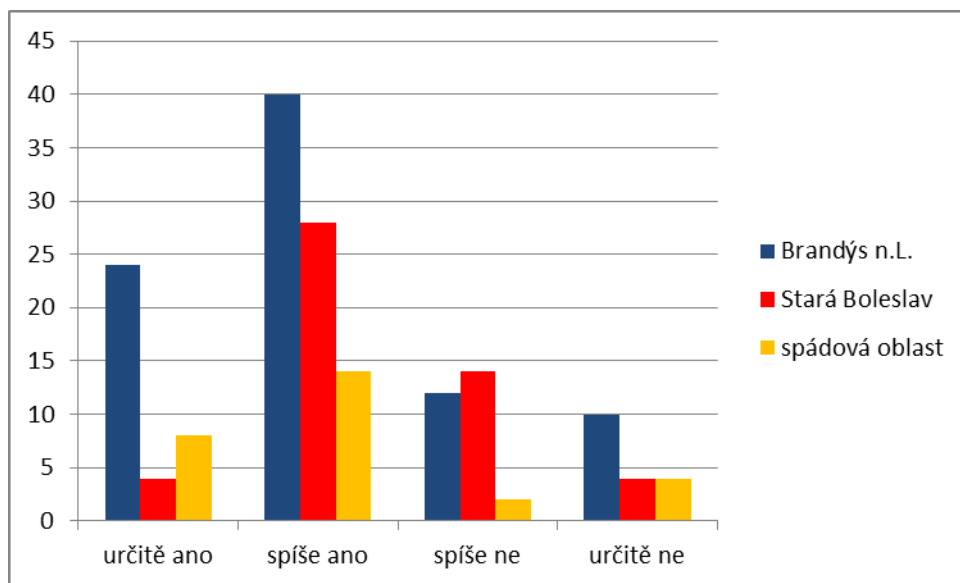
Graf č. 3: Místo bydliště respondentů

Jak jsem se již zmínila výše, otázky jsem zaměřila především na sociální služby a služby související. Avšak první otázka se týkala všeobecné spokojenosti s vlastním životem respondentů. Respondentům jsem dala prostor na případné vyjádření k tomu, co jim chybí.

Otázka č. 1: Řekl/a byste o sobě, že máte vše, co potřebujete ke spokojenému životu?

Graf č. 4

Uplynulé politické, ekonomické a s nimi související sociální změny v naší zemi se dotkly nejen makroekonomické úrovně, ale zasáhly i každého jednotlivce, jeho domácnost, rodinu a rozkolísaly předchozí relativně stabilní hierarchii postojů a hodnot. Tato otázka tedy směřovala na hodnocení individuálních potřeb a spokojenosti života.

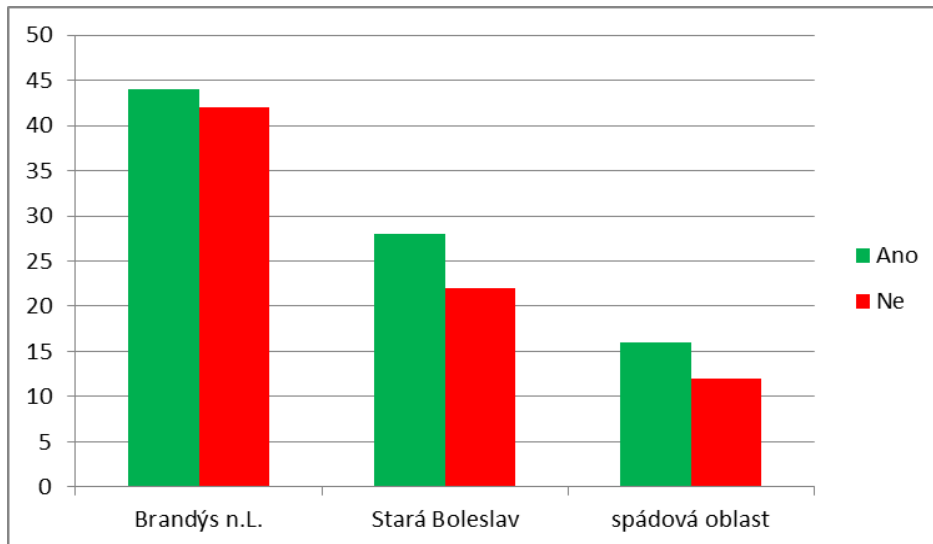
Převážná část respondentů je se svými individuálními potřebami spíše spokojena. Ve volném vyjádření respondenti nejčastěji hodnotili jako špatné (seřazeno dle četosti odpovědí): **dlouhotrvající opravu mostů**, která rozděluje obě města a především staroboleslavským občanům komplikuje spojení do Brandýsa nad Labem (autem lze pouze přes dálnici) a vliv na životaschopnost staroboleslavských podnikatelů, dále **opravy silnic a chodníků, změna politického vedení**.

Další otázka se týkala informovanosti o sociálních službách v regionu Brandýsko. Výsledek je výrazně ovlivněn počtem získaných odpovědí z různých částí města

Brandýs nad Labem - Staré Boleslavi a spádové oblasti, avšak rozdíly mezi informovaností a neinformovaností obyvatel území není výrazně rozdílná (viz Graf č. 5).

Otázka č. 2: Myslíte si, že máte dostatek informací o sociálních službách v regionu Brandýsko?

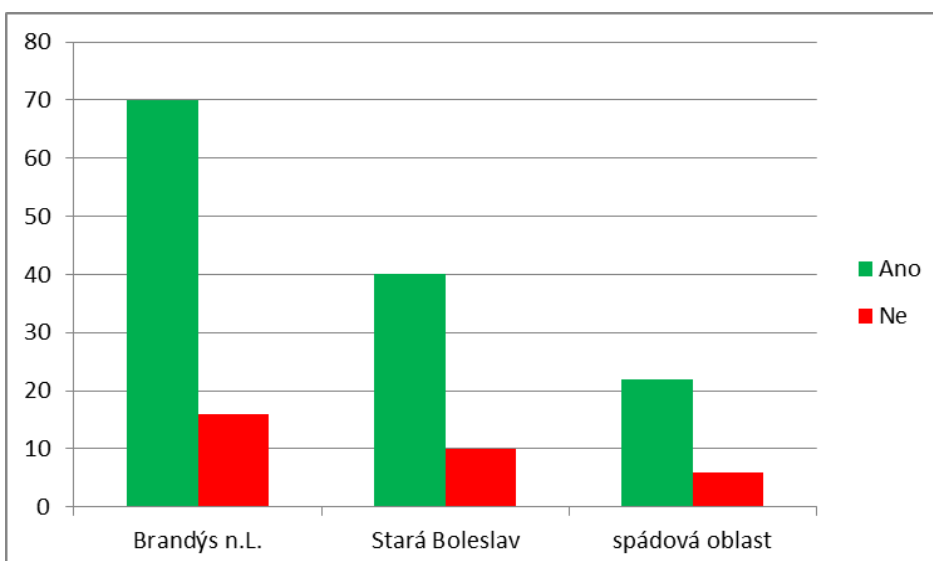
Graf č. 5:

Otázka č. 3 mapovala, zda obyvatelé města vědí, kde by informace o sociálních službách získali. Přibližně 5% respondentů by nevědělo, kde informace získat.

Otázka č. 3: Víte, kde byste získali informace o sociálních službách v regionu Brandýsko?

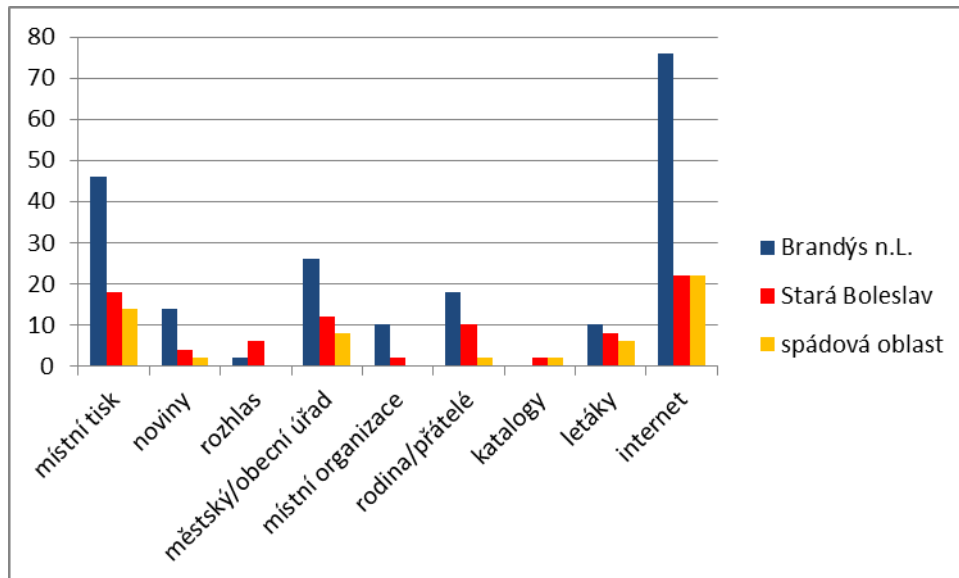
Graf č. 6:

U Otázky č. 4 měli respondenti možnost zaškrtnout více variant.

Otázka č. 4: Který informační zdroj byste preferoval/a?

Graf č. 7:

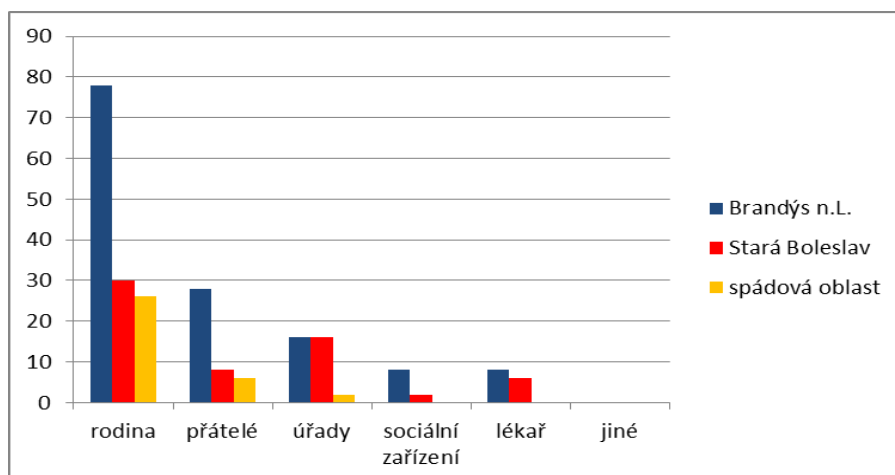

Respondenti dali jasně najevo, že dostatečným a pravděpodobně i účinným mediálním informačním zdrojem je **internet** a **místní tisk**, který preferovala většina respondentů. Rovněž očekávají dostatek informací z **městských/obecních úřadů**, od **rodiny/přátel** a z **letáků**.

Do těžké životní situace se může dostat každý člověk, bez ohledu na předchozí sociálního postavení. Otázka č. 5 mapovala na jaký institut se občan obrátí, dostane-li se do tíživé životní situace věkem, nemocí, ztrátou blízkých, ztrátou zaměstnání atd. (viz Graf č. 8). V této otázce měli respondenti možnost zvolit více variant.

Otázka č. 5: Na koho byste se obrátil/a v případě těžké životní situace?

Graf č. 8:

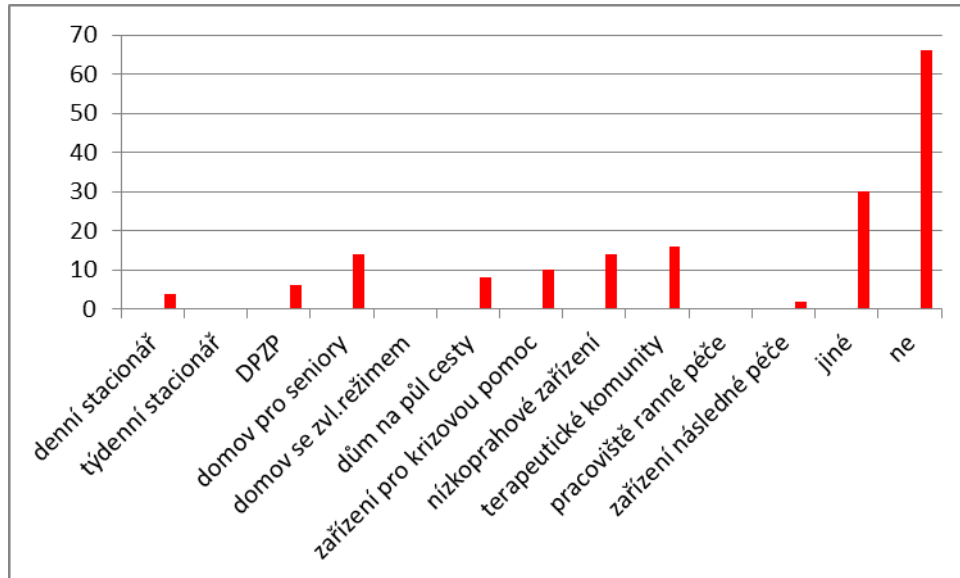

V naprosté většině byla zvolena **rodina**. Tento výsledek lze interpretovat jako relativní stálost významu instituce rodiny a její nadále nepostradatelnou úlohu z pohledu sociálního zázemí jednotlivce a místa vyslyšení žádosti o pomoc. Dále by se respondenti nejčastěji obraceli na **přátelé** a **úřady**. V nejmenší míře by se respondenti obraceli na lékaře a sociální zařízení. Respondenti ze spádové oblasti by vůbec navyhledávali pomoc lékaře ani žádného sociálního zařízení.

Otázka č. 6 byla zaměřena na konkrétní typy sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, avšak bez sociálních služeb, které již v regionu Brandýsko existují. Respondentům jsem poskytla vysvětlení jednotlivých definovaných institutů dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění a měli možnost vybrat více možností. Rovněž měli možnost vyjádřit se, která jiná sociální služba, či služba související, jim případně schází. Většina respondentů odpovídala ve vztahu ke své současné osobní situaci, že žádnou z uvedených sociálních služeb oni sami ani jejich blízcí nepostrádají. Mezi nejčastěji uvedené chybějící jiné služby patřily: **mateřské školky, kulturní dům, centrum sportovních aktivit**. Za další chybějící instituty respondenti považovali nejčastěji: **terapeutické komunity**, ve stejné míře chybějící **domov pro seniory** a **nízkoprahové zařízení pro děti a mládež**, dále zařízení pro krizovou pomoc, dům na půl cesty, domov pro zdravotně postižené (DPZP), denní stacionář a zařízení následné péče.

Otázka č. 6: Postrádáte Vy nebo někdo z Vašich blízkých některou z těchto sociálních služeb (lze uvést i služby související např. zájmové kroužky, občanská sdružení, spolky, atd.)?

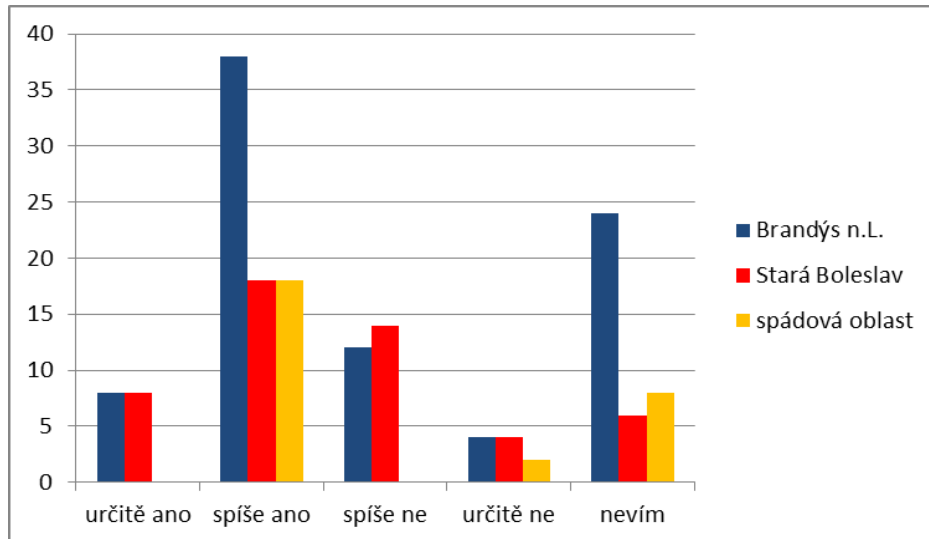
Graf č. 9:

Graf č.10 zobrazuje Otázku č. 7, která se zaměřovala na spokojenost obyvatel s rozsahem a úrovní existujících sociálních služeb poskytovaných v regionu Brandýsko. Více jak polovina respondentů je s rozsahem a úrovní sociálních služeb spíše spokojena. Přibližně 1/4 respondentů nevěděla, jak poskytované služby v regionu hodnotit. Lze předpokládat, že tito respondenti buď **nemají žádné zkušenosti se sociálními službami v regionu, popřípadě nemají dostatek informací o stávající úrovni již existujících služeb.** Největší nespokojenost s poskytovanými službami pociťují obyvatelé Staré Boleslavi.

Otázka č. 7: Jste spokojen/a s rozsahem a úrovní sociálních služeb v regionu Brandýsko?

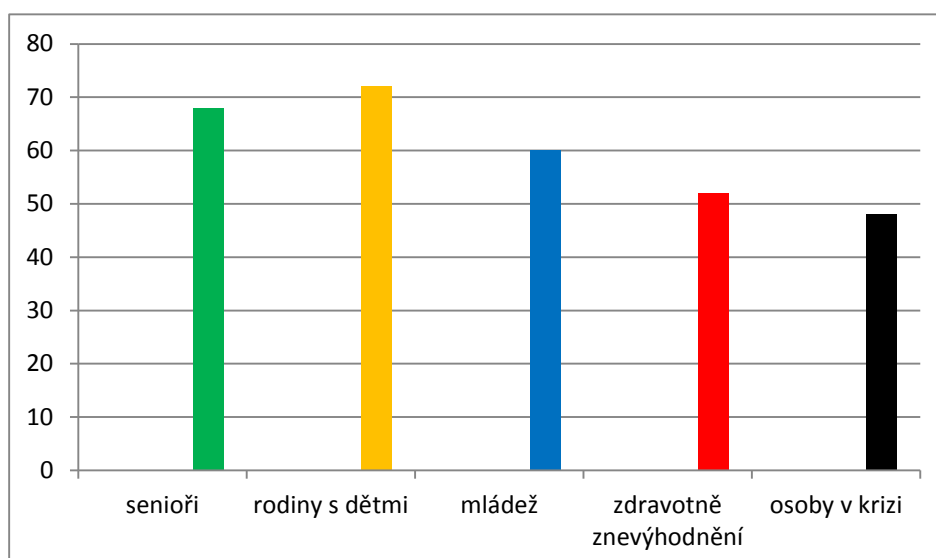
Graf č. 10:

V otázce č. 8 měli respondenti možnost vyjádřit, čemu by měl region Brandýsko věnovat největší pozornost. Většina respondentů využila možnosti zvolit více variant. Graf č. 11 přehledně zobrazuje, že pozornost by měl region věnovat všem skupinám, avšak tu největší **rodinám s dětmi, seniorům a mládeži**.

Otázka č. 8: Čemu by měl region Brandýsko věnovat největší pozornost při řešení sociálních problémů?

Graf č. 11:

Dílčí závěr z dotazníkového šetření:

Na území Brandýs nad Labem – Stará Boleslav POÚ žije podle údajů ČSÚ **34.949** obyvatel. V rámci vlastního dotazníkového šetření jsem získala **164** zcela vyplněných dotazníků, které jsem i v plném počtu vyhodnocovala. Mezi respondenty byli zástupci všech vybraných věkových kategorií. Nejvíce zastoupena byla věková skupina 21 - 35 let, což bylo ovlivněno tím, že mi je tato skupina věkově nejbližší a snadněji se mi sní navazoval kontakt. Zhruba polovina dotazovaných žije v Brandýse nad Labem, druhá polovina pochází ze Staré Boleslavi a spádové oblasti.

Většina respondentů se domnívá, že má vše potřebné ke spokojenému životu. Nespokojeno, ať již spíše či určitě, je třetina dotázaných. Mezi důvody, které ovlivňují tento fakt, nejčastěji zmiňují **dlouhotrvající opravu mostů**, která rozděluje obě města a především staroboleslavským občanům komplikuje spojení do Brandýsa nad Labem (autem lze pouze přes dálnici) a vliv na životaschopnost staroboleslavských podnikatelů, dále **opravy silnic a chodníků, změnu politického vedení**.

Na otázku dostatečné informovanosti o sociálních službách odpovídali respondenti ze všech sledovaných lokalit podobně. Přibližně polovina respondentů v Brandýse nad Labem má dostatek informací a druhá polovina tyto informace postrádá. Ve Staré Boleslavi a spádové oblasti hodnotili, že mají spíše dostatek informací. Cílem, kterého bychom měli na základě tohoto zjištění dosáhnout, a to v rámci komunitního plánování, je, aby většina respondentů tuto otázku zodpověděla kladně.

Na otázku, zda vědí, kde by tyto informace hledali, odpověděla naprostá většina respondentů, že ví. Poskytnutí těchto informací očekávají obyvatelé území zejména z **internetu** a **místního tisku**. Patříčné informace by sháněli i na obecním/městském úřadě.

V případě těžké životní situace by většina dotázaných hledala pomoc u své **rodiny**.

Z analýzy dotazníků také vyplývá, že respondenti spíše sociální služby nepostrádají. Nejvíce postrádané jsou jiné služby než sociální, a to: **mateřské školky, kulturní dům, centrum sportovních aktivit**. Respondenti postrádají ze sociálních služeb nejvíce **terapeutické komunity, domov seniorů a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež**.

Dále obyvatelům regionu chybí zařízení pro krizovou pomoc, dům na půl cesty, domov pro zdravotně postižené, denní stacionář a zařízení následné péče.

Hodnocení spokojenosti respondentů s úrovní a rozsahem sociálních služeb na území Brandýska hodnotí většina obyvatel spíše pozitivně. Nejméně jsou se službami spokojeni ve Staré Boleslavi.

Respondenti preferují, aby sociální pomoc byla směřována zvláště k **seniorům a rodinám s dětmi** (což koresponduje i se zjištěnými údaji z demografické analýzy), dále pak k mládeži, zdravotně znevýhodněným a osobám v krizi.

Na zjišťování potřeb v procesu komunitního plánování sociálních služeb je dobré zvolit více výzkumných metod. Informace získané prostřednictvím mé ankety, kterou jsem oslovila širokou veřejnost, ale ne konkrétní skupiny (například osoby se zdravotním znevýhodněním), bude možné použít pouze jako dílčí podkladový materiál v procesu komunitního plánování v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi POÚ v oblasti zjišťování potřeb daného území. Dotazníky, které by směřovaly na konkrétní skupiny, by měly být vytvořeny jednotlivými pracovními skupinami z organizační hierarchie komunitního plánování a zabývat se konkrétněji danou problematikou a jaké informace pomohou této metody potřebujeme zjistit.

3.5 Aktualizace kontaktů poskytovatelů sociálních služeb, organizací a spolků působících v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi

V současné době je spolupráce města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav s organizacemi působícími ve městě na dobré úrovni. Avšak není natolik intenzivní, aby mělo město např. dostatečné a průběžné informace o rozvoji či omezení poskytovaných služeb a jaké konkrétní důvody k tomu vedou. Nastavení kvalitnější spolupráce lze získat rovněž v průběhu procesu komunitního plánování sociálních služeb.

Město poskytuje finanční příspěvky mnoha organizacím, které poskytují určité služby (sociální, kulturní, sportovní, atd.) občanům města. Vyúčtování těchto finančních prostředků musí organizace městu doložit. Toto je jediný způsob, jakým město dostává zpětnou informaci, jak byly tyto finance organizacemi využity. V rámci komunitního

plánování, kdy účastníci procesu spolu aktivně o stavu a vývoji těchto služeb komunikují, lze tento systém zprůhlednit pro všechny zúčastněné aktéry procesu a lze vynakládání finančních prostředků a jejich účelnost zefektivnit.

Na webových stránkách města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (pozn. autora: www.brandysko.cz) jsou odkazy, na jednotlivé organizace a spolky působící v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, uvedeny. Avšak při shromažďování kontaktů na jednotlivé subjekty jsem zjistila, že jsou uvedené informace na městském webu zastaralé. Zpracovala jsem tedy aktualizovaný seznam kontaktů na poskytovatele sociálních služeb, organizace a spolky, které jsou nezbytné pro komunikaci s nimi, jsou součástí přílohy absolventské práce (viz. Příloha č. 2) a jednotlivé organizace jsem požádala, aby o své činnosti napsali krátkou zprávu, která bude na webu uveřejněna.

3.6 Aktualizace kontaktů na obecní úřady ze spádové oblasti Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ

Velmi důležité materiály při plánování sociálních služeb jsou nejen kontakty na poskytovatele, ale i na jednotlivé obce dané lokality.

V období tvorby projektu k žádosti o grant z finančních prostředků Evropské unie v srpnu roku 2010, jsem si vytvořila seznam kontaktů na obecní úřady ze spádové oblasti Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ. Tento seznam však již není aktuální vzhledem k posledním volbám a tedy i možné změně organizační struktury jednotlivých obecních úřadů. Informace jsem nejdříve získala z webových stránek, avšak z dřívější zkušenosti bylo potřeba tyto informace telefonicky ověřit. Rovněž na stránkách Brandysko.cz nejsou tyto informace aktuální. Zpracovala jsem tedy aktuální seznam kontaktů na obecní úřady Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ, který je součástí přílohy absolventské práce (viz. Příloha č. 3).

Při ověřování kontaktů, jsem zároveň informovala jednotlivé obce o záměru města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav jako obce s POÚ o nastartování procesu komunitního plánování sociálních služeb, tedy včetně spádové oblasti a vysvětlila, co je metoda komunitního plánování sociálních služeb a co je cílem tohoto procesu.

Spojení s jednotlivými obcemi, jsem využila i k rozhovoru, jaký způsob kontaktu a předávání informací by jim nejvíce vyhovoval. Všechny obce na prvním místě uvedly kontakt přes e-mail, popřípadě telefonické upozornění v případě nereagování.

Tento způsob výzkumu – forma telefonického rozhovoru - mi byl velmi cenným zdrojem informací, jelikož ve všech případech jsme se i domluvili na osobě, která bude nejvhodnější k přímému kontaktování ohledně této problematiky. Obecní úřady jsou organizačně sestaveny z malého počtu osob, často jsou zastupitelé neuvolnění a tedy i obtížně k zastižení. Je tedy velká pravděpodobnost, že by docházelo ke zpoždění informací a tedy i ztížení komunikace. Kontaktní osoby a spojení na ně jsou rovněž uvedeny v Příloze č. 3. Další informaci, kterou jsem takto získala, byla nedostatečná informovanost současného vedení v několika obcích o existujících sociálních službách, které jsou již občanům dané oblasti dostupné. Domluvili jsme se na zaslání těchto informací e-mailem.

Veškeré aktualizované údaje o jednotlivých obcích ze spádové oblasti Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ, poskytovatelích sociálních služeb, organizacích a spolicích působících ve městě budou využity k zaktualizování odkazů na webových stránkách města.

Závěr

Pro svou absolventskou práci jsem si zvolila téma „Rozvoj sociálních služeb v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi“ s cílem zpracovat podklady pro zahájení procesu komunitního plánování sociálních služeb na území obvodu obce s pověřeným obecním úřadem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

Ke splnění vytyčeného cíle jsem v první řadě zpracovala teorii rozvoje sociálních služeb za použití metody komunitního plánování, jejíž znalost je pro správnost a kvalitu procesu nezbytná. Metoda komunitního plánování sociálních služeb je u nás poměrně novou, avšak účinnou metodou používanou k rozvoji sociálních služeb. Literatury k této tématice je již v dnešní době na trhu dostatek. Nejvíce odkazů k problematice nalezneme na internetu, ale je důležité vybírat takové odkazy, které obsahují ověřitelné informace.

V praktické části jsem k naplnění cíle, mimo popisu historie a charakteristiky regionu Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ a tedy bližší představě o tomto území, zvolila metodologii sběru dat, dotazníkového šetření a rozhovorů. Kombinací těchto metod a výstupů z nich je nyní možné relevantně zodpovědět, z jakých důvodů je nastartování procesu v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi potřebné, ale především lze z tohoto materiálu čerpat potřebné informace pro samotný proces komunitního plánování sociálních služeb dané lokality. Zmíněné výstupy z mé práce jsou užitečné pro mou stávající práci v oblasti komunitního plánování, například:

- snazší navázání spojení s jednotlivými obcemi, poskytovateli sociálních služeb, organizacemi a spolky díky zaktualizovaným kontaktům a v případě obcí i znalost konkrétní osoby, na kterou se budu ohledně problematiky obracet,
- snazší komunikace s výše jmenovanými, jelikož jsem je již o záměru města komunitně plánovat při aktualizaci kontaktů informovala,
- existence základních demografických dat o území,
- existence analýzy dat z dotazníkového šetření potřeb obyvatel (široké veřejnosti),

- existence jednoho zdroje informací o komunitním plánování Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi POÚ, které budou užitečné pro mého případného následníka.

Metoda dotazníkového šetření, kterou jsem užila pro zmapování potřeb obyvatel, mi mimo představy o těchto potřebách (viz. dílčí závěr z dotazníkového šetření), přinesla poznatek důležitosti typu osobnosti tazatele. Lze doporučit, při přípravě této metody výzkumu, věnování zvýšené pozornosti sestavování týmu tazatelů, aby se skládal z různých typů zastupujících různé věkové i typové kategorie. Získání dat bude kvantitativnější a lze předpokládat, že i podrobnější.

Jelikož jsem dotazníkovým šetřením zmapovala potřeby jedné skupiny, doporučuji metodou dotazníkového šetření dále zjistit potřeby konkrétních skupin osob se specifickými potřebami (senioři, rodiny s dětmi, atd.) a stejně tak i u poskytovatelů služeb. Ráda bych však zdůraznila, že metoda dotazníkového šetření zajišťuje kvantitativnost a pouze do omezené míry detailnost zjišťování potřeb účastníků procesu komunitního plánování. Je nutné o těchto potřebách dále hovořit, jelikož se často v průběhu času mění a stejně tak se i nabízejí jiné zdroje k jejich uspokojení, čehož lze dosáhnout pouze v procesu a to konkrétně na úrovni jednotlivých skupin s určitou problematikou.

Z dotazníkového šetření jsem dále zjistila, že obyvatelé území preferují jako zdroj informací místní tisk a internet. Lze tedy doporučit informovat občany především prostřednictvím těchto zdrojů a zajistit, aby tyto informace byly dostatečně srozumitelné a kvalitní.

Metodou sběru dat částečně výše uvedené doporučení naplním, jelikož zaktualizuji na webových stránkách města Brandýs nad Labem – Staré Boleslavi odkazy na jednotlivé obce ze spádové oblasti POÚ, poskytovatele sociálních služeb, organizace a spolky a budou tedy zde dostupné přesné informace.

Věřím, že informace a data, která jsem získala při tvorbě této absolventské práce, budou ku pomoci nejen mně, ale i jiným osobám, které se o tuto problematiku zajímají.

Development of social services in Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

Summary

For my graduate essay I decided to choose the topic „Development of social services in Brandýs nad Labem – Stará Boleslav“ with the goal of preparing the documents for initiation of the process of community planning of the social services in the area of Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

To achieve the set goal I worked out a theory of social service development by using the method of community planning – knowledge of which is necessary for the accuracy and quality of the process. The method of community planning is quite new for us, however it is an effective method used for development of social services.

The practical part of my essay included a description of history and characteristics of the region of Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, which is necessary to get a better idea about this area. I also used a data collecting methods, surveys and interviews. By combining above mentioned methods and by using their results I could not only point out the reasons why the initiation of the process is necessary, but also use the gained information for the actual community planning of social services in said area.

The above mentioned results of my work can be used in my current work of community planning as follows:

- the updated contacts to various municipal authorities, social services providers, organizations and associations thanks to the updated contacts and easier communication with them,
- The existence of basic demographic data about the territory,
- The existence of data analysis of the survey of the needs of the inhabitants,

- The existence of a single source of information on community planning, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav responsible local authority, which will be useful for my eventual successor.

The survey method, which I used to map the needs of the population gave me an idea about those needs (see the partial conclusion of the survey) and brought the knowledge of the importance of the personality of the inquirer. I can recommend paying more attention to the personality composition of the team of inquirers – to consist of various personality types and age groups. The data gained is bound to be more accurate and detailed.

From the survey method, I also found out that the people prefer local newspapers and the internet as a source of information. It is therefore recommended to inform the public primarily through the above mentioned resources to ensure that this information is clear enough and accessible to the majority of the public.

Said recommendation will be partially fulfilled by me, because I will be able to update the links to various municipal authorities, social services providers, organizations and associations published on the Brandýs nad Labem – Stará Boleslav website. This way correct and accurate information will be accessible.

I believe that the information and data that I collected during the making of this graduate essay will be helpful not only to me but also to the others who are interested in the issue.

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – Anketa pro veřejnost

Příloha č. 2 – Seznam poskytovatelů sociálních služeb, organizací a spolků působících
v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi

Příloha č. 3 - Kontakty na obecní úřady ze spádové oblasti POÚ Brandýs nad Labem –
Stará Boleslav

Bibliografie:

Zákony:

- [1] Česko. Úplné znění. *Zákon č.128/2000 Sb., o obecním zřízení, ve znění pozdějších předpisů*. SAGIT a.s., 2010. 384s. ISBN 9788072088003
- [2] Česko. Úplné znění. *Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů*. SAGIT a.s., 2011. 288s. ISBN 9788072088300

Odborné publikace a periodika:

- [3] KOZLOVÁ L. *Sociální služby*, 1.vyd. Praha: TRITON, 2005. 79s. ISBN 8072546627
- KOZLOVÁ L. *Sociální služby*, s.17
- [4] KREBS V. a kol. *Sociální politika*, 4.vyd. Praha: ASPI, 2007. 504s. ISBN 9788073572761
- [5] MATEROVÁ, J. *Praktický průvodce, Agora Central Europe – společnost pro demokracii a kulturu*
- [6] MATOUŠEK O. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*, 1.vyd. Praha, Portál, 2007. 184 s. ISBN 9788073673109
- [7] PRŮŠA L. *Ekonomie sociálních služeb*, 2.vyd. Praha, ASPI, 2007. 180s., ISBN 9788073572556
- [8] VASKOVÁ, V., ÚLEHLA, I., KOVÁŘ, M. *Komunitní plánování jako součást reformy sociálních služeb*. *Sociální politika*, 2001, roč. 27, č. 11, s. 8-9, ISSN 0049-0961.
- [9] ÚLEHLA, I. *Předpoklady komunitního plánování*. *Sociální politika*, 2002, roč. 28, č. 3, s. 8-9. ISSN 0049-0962.
- [10] VITHOVÁ, V. *Zhodnocení procesu komunitního plánování na Písecku a jeho srovnání s procesem komunitního plánování v regionu Ústí nad Labem*. České Budějovice, 2004. 107 s. Diplomová práce. Jihočeská univerzita.

Elektronické dokumenty:

[11] *Metodiky "Deset kroků procesem komunitního plánování"*. Komunitní plánování – web o komunitním plánování [online]. 2011 [cit. 2010-02-08]. Dostupné z WWW: <http://komunitniplanovani.com/kp-metodiky_11/>.

[12] *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Komunitní plánování - věc veřejná (průvodce) [online] 2011 [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/847>>.

[13] *Komunitní plánování sociálních služeb*. CpKP. [online]. 2008 [cit. 2011-03-09]. Dostupné z: <http://socialnirevue.cz/media/docs/Rosecky_Oriniakova_Komunitni_planovani_socialnich_sluzeb.pdf>.

[14] *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Národní akční plán sociálního začleňování 2006 – 2008. [online]. 2010 [cit. 2011-02-20] Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/2090>>.

[15] *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Národní zpráva o strategiích sociální ochrany a sociálního začleňování na léta 2008 – 2010. [online]. 2010 [2011-02-20] Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/9119>>.

[16] *Wikipedie*. Otevřená encyklopedie. [online]. 2011 [2011-02-02]. Dostupný z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Komunita>>.

[17] *Kreativní komunitní plánování*. Projekt kreativní komunitní plánování – síť evropských občanů. [online]. 2010 [cit. 2010-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.creative-planning.eu/>>.

[18] MPSV. Základní informace o komunitním plánování sociálních služeb [online] 2005 [cit. 2011-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/858>>.

[19] MPSV. Veřejná zakázka na „Zajištění místní a typové dostupnosti sociálních služeb“ v oblasti komunitního plánování sociálních služeb [online]. 2005 [cit. 2011-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpsv.cz/cs/1346>>.

[20] *Brandýs nad Labem - Stará Boleslav*. Zápisy z jednání rady města [online]. 2006 [cit. 2011-02-22]. Dostupný z WWW: < <http://www.brandysko.cz/stranka-131.html>>.

[21] *Brandýs nad Labem – Stará Boleslav*. Zápisy z veřejných zasedání zastupitelstva města [online]. 2006 [cit. 2011-02-22]. Dostupný z WWW: < <http://www.brandysko.cz/stranka-130.html>>.

Přílohy:

Příloha č. 1 – Anketa pro veřejnost

Anketa pro veřejnost

Dobrý den,
ráda bych Vás požádala o vyplnění následujících několika otázek, jejichž odpovědi Vám zaberou jen pár minut.

Toto je anketa o zmapování potřeb, problémů či jen názorů občanů Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi, popřípadě občanů z obcí ze spádové oblasti. Vaše odpovědi budou součástí podkladů pro absolventskou práci „Rozvoj sociálních služeb v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi“, mohou sloužit jako podklad pro MěÚ Brandýs nad Labem – Stará Boleslav a napomoci ke **zkvalitnění a zefektivnění dostupnosti i financování služeb** poskytovaných v regionu Brandýsko.

Vámi vybrané odpovědi označte, prosím, křížkem (písmenem **X**) **ve vyznačených polích**.
V případě zájmu, můžete označit více odpovědí a ve volných řádcích vyjádřit svůj názor podrobněji.

Základní údaje:

Pohlaví:	žena ☐	muž ☐	neuveďeno ☐
-----------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------------

Věk:	do 20 let	☐
	21 – 35 let	☐
	36 – 50 let	☐
	51 – 65 let	☐
	nad 66 let	☐

Místo bydliště:	Brandýs nad Labem	☐
	Stará Boleslav	☐
	spádová oblast*	☐
	neuveďeno	☐

*spádová oblast: Borek, Brázdim, Dřevčice, Dřísy, Hlavenec, Hovorčovice, Jenštejn, Káraný, Konětopy, Kostelní Hlavno, Křenek, Lhota, Měšice, Mratín, Nová Ves, Nový Vestec, Podolanka, Polerady, Přezletice, Radnice, Sluhy, Sudovo Hlavno, Veleň, Zápy, Záruby, Zlonín

Otázka č. 1: Řekl/a byste o sobě, že máte vše, co potřebujete ke spokojenému životu?

určitě ano	
spíše ano	
spíše ne	
určitě ne	
Podrobněji:	

Otázka č. 2: Máte dostatek informací o sociálních službách v regionu Brandýsko?

Ano	
Ne	

Otázka č. 3: Víte, kde můžete získat informace o sociálních službách v regionu Brandýsko?

Ano	
Ne	

Otázka č. 4: Který informační zdroj byste preferoval/a?

místní tisk	
noviny	
rozhlas	
městský/obecní úřad	
místní organizace	
rodina/přátelé	
katalogy	
letáky	
internet	

Otázka č. 5: Na koho byste se přednostně obrátil/a v případě těžké životní situace?

Rodina	
Přátelé	
Úřady	
Sociální zařízení	
Lékař	
Jiné	

Otázka č. 6: Postrádáte Vy nebo někdo z Vašich blízkých některou z těchto sociálních služeb (Ize uvést i služby související, např. zájmové kroužky, občanská sdružení, spolky, atd.)?

denní stacionář	
týdenní stacionář	
domov pro osoby se zdravotním postižením	
domov pro seniory	
domov se zvláštním režimem	
dům na půl cesty	
zařízení pro krizovou pomoc	
nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	
terapeutické komunity	
pracoviště rané péče	
zařízení následné péče	
jiné	
Podrobněji:	

Otázka č. 7: Využíváte Vy nebo někdo z vašich blízkých některou ze sociálních služeb či služeb jiných (zájmové kroužky, občanská sdružení, spolky, atd.) v regionu Brandýsko?

ano	
ne	
jiné	
Podrobněji:	

Otázka č. 8: Jste spokojen/a s rozsahem a úrovní stávajících sociálních služeb v regionu Brandýsko?

určitě ano	
spíše ano	
spíše ne	
určitě ne	
nevím	
Podrobněji:	

Otázka č. 9: Čemu by měl region Brandýsko věnovat největší pozornost při řešení sociálních problémů?

senioři	
rodiny s dětmi	
mládež	
zdravotně znevýhodnění	
osoby v krizi (ohrožené sociálním vyloučením)	

Děkuji za Váš drahocenný čas a přeji krásný den

Příloha č. 2 – Seznam poskytovatelů, organizací a spolků působících v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi

Poskytovatelé sociálních služeb působící ve městě:

• **Pečovatelská služba města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**

Martinovská 940, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon: 326 902 349

Web: www.brandysko.cz

• **Dům s pečovatelskou službou**

Brandýs nad Labem

Martinovská 940, 250 01 Brandýs nad Labem

Stará Boleslav

17. listopadu 1404, 250 02 Stará Boleslav

Telefon: 326 909 132, 326 909 156

Web: www.brandysko.cz

• **Azylový dům sv. Gerarda pro matky s dětmi**

Na Prádle 192, 250 01 Brandýs n/L – Stará Boleslav

Telefon/fax: 326 907 824

E-mail: brandys@charita-adopce.cz

Web: www.praha.charita.cz

• **Středisko osobní asistence, Arcidiecézní charita Praha**

Na prádle 192, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon: 326 907 824, 732 340 688

E-mail: asistence.brandys@charita-adopce.cz

Web: www.praha.charita.cz

• **Vyšší Hrádek, poskytovatel sociálních služeb**

Piaristická 185, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon/Fax: 326 902 287

E-mail: info@vyssihradek.cz

Web: www.vyssihradek.cz

- **Chráněné bydlení, Vyšší Hrádek, p.s.s.**
 Telefon: 326 902 287, 733 640 885
 E-mail: chb@vyssihradek.cz
 Web: www.vyssihradek.cz
- **Denní stacionář, Vyšší Hrádek, p.s.s.**
 Maxe Švabinského 110/12, 250 02 Stará Boleslav
 Telefon: 731 617 628, 603 226 181
 E-mail: ds@vyssihradek.cz
 Web: www.vyssihradek.cz
- **Svaz neslyšících a nedoslýchavých oblastní organizace Praha – východ**
 Ve Dvoře 236, 250 89 Lázně Toušeň
 Telefon: 326 992 048, 724 153 592
 E-mail: hladuvka.m@tiscali.cz
- **Svaz tělesně postižených v České republice, o.s., pobočka Brandýs nad Labem**
 Masarykovo nám. 34, 250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
 Telefon: 326 906 627
 Mobil: 724 113 343
 Web: www.svaztp.cz
- **Občanské sdružení Nezávislý život o.s.**
 Náměstí 17. Listopadu 520/17, 294 71 Benátky nad Jizerou
Pobočka Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
 Maxe Švabinského 110/12, 250 02 Stará Boleslav
 Telefon: 326 313 014, 775 114 625
 E-mail: nezavisly.zivot@seznam.cz
 Web: www.nezavislyzivot.cz
- **Středisko rané péče SPRP Praha**
 Trojická 2/387, 120 00 Praha 2
 Telefon: 224 826 860, 777 234 131
 E-mail: centrum@ranapece.cz
 Web: www.ranapece.cz

- **Centrum pro pomoc obětem + intervenční centrum Nymburk**

nám. Přemyslovců 14/11, 288 02 Nymburk

Telefon: 775 561 845

Pobočka Brandýs nad Labem

Na Dolíku č. 53, 250 00 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

Telefon: 775 561 845

Organizace a spolky:

- **Brandýský Matýsek, o.s.**

Zahradnická 1723/A, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon: 733 656 433

E-mail: brandyskymatysek@seznam.cz

Web: www.brandyskymatysek.cz

- **Městský dům dětí a mládeže Brandýs nad Labem-Stará Boleslav**

Mariánské náměstí 1396, 250 01 Stará Boleslav

Tel./ fax: 326 911 674, 732 410 323

E-mail: mddm@mesto.brandysnl.cz

Web: www.mddmbrandys-boleslav.cz

- **Český svaz chovatelů - základní organizace Brandýs nad Labem - Stará Boleslav**

za kostelem P. Marie, 250 02 Stará Boleslav

- **Český zahrádkářský svaz - základní organizace Stará Boleslav**

Třebízského 1456, 250 01 Stará Boleslav

Telefon: 722785200

- **Sboru dobrovolných hasičů v Brandýse nad Labem**

Kralupská 1710, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon: 326 902 983, 737 177 167

Fax: 326 902 663

E-mail: velitel@sdhbrandysnl.cz

Web: www.sdhbrandysnl.cz

- **Sbor dobrovolných hasičů ve Staré Boleslavi**
Svatopluka Čecha čp. 960, 250 02 Stará Boleslav
Telefon: 950 882 161, 326 911 857
E-mail: hasici@staraboleslav.cz
Web: www.hasicistaraboleslav.cz
- **Tělocvičná jednota Sokol Brandýs nad Labem**
Zápská 329/6, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
Telefon: 326 903 963, 326 903 407, 602 313 290
E-mail: sykora@brandysnet.cz
- **Městská historická garda**
Plantáž 402/8, 250 01 Brandýs nad Labem
Telefon: 739 410 306
E-mail: garda.brandys@seznam.cz
Web: www.gardabrandys.websnadno.cz
- **JUNÁK, Svaz skautů a skautek ČR, Středisko Brandýs nad Labem**
Telefon: 732 905 192, 739 272 148, 722 569 350
E-mail: Fery.Brandys@centrum.cz, JanaZatrepalkova@seznam.cz
Web: www.skaut-brandys.ic.cz
- **Funatic aerobic club**
Krajířské náměstí 1762, 250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
Telefon: 777 130 524
E-mail: funatic@funatic.cz
Web: www.funatic.cz
- **Základní kynologická organizace 290 Brandýs nad Labem**
Web: www.zkobrandys.estranky.cz
- **Přístav vodních skautů Retra**
E-mail: retra@jfk.cz
Web: www.zkobrandys.estranky.cz

- **Přístav vodních skautů Eridanus**
Seifertova ulice 1009, 250 01 Brandýs nad Labem
Telefon: 721 875 541
E-mail: eridanus.brandysnl@seznam.cz
Web: www.eridanus.wz.cz
- **Okresní myslivecký spolek Praha – východ**
Černokostecká 14, 100 00 Praha 10 – Strašnice
Telefon: 274 771 401
Web: www.omsprahavychod.cz
- **Fotoklub BrandoBol**
250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
Telefon: 724 742 094
E-mail: fotoklubbb@gmail.com
Web: www.brandobol.cz
- **Rybáři**
V zahradách 1614, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
Telefon: 605 986 463, 603 344 839, 723 172 066
E-mail: info@rybari-brandys.cz
Web: www.rybari-brandys.cz
- **Občanské sdružení O.S. občanů Brandýs nad Labem - Stará Boleslav**
Na Vinici 1733/B, 250 01 Brandýs nad Labem
Telefon: 326 903 403
E-mail: os@bnl-sb.cz
- **Tělovýchovná jednota Slavoj Stará Boleslav**
Maxe Švabinského 117/29, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
Telefon: 326 911 826, 723 243 758
E-mail: jkreuter@atletika.cz
Web: www.houstka.com

- **Společenstvo českých knihařů**
 Ivana Olbrachta 392/34, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
 Telefon: 603 483 245
 E-mail: klara@brandys.ni
 Web: www.knihari.cz
- **Junák - svaz skautů a skautek ČR**
 Lázeňská 151/3, 250 01 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav
 Telefon: 724 362 606, 724 362 606
 E-mail: klarka.sus@seznam.cz
 Web: www.skautstaraboleslav.estranky.cz
- **Divadlo Černý Petr**
 E-mail: info@divadlocernypetr.cz
 Web: www.divadlocernypetr.cz
- **Klika - divadelní spolek z Brandýsa nad Labem**
 Web: divadloklika.blog.cz
- **Divadelní soubor při T.J. Sokol Lázně Toušeň**
 Nehvizdská 167, 250 89 Lázně Toušeň
 Telefon: 737 581 825, 736 541 858
 E-mail: dslt@seznam.cz
 Web: www.dslt.cz

**Příloha č. 3 – Kontakty na obecní úřady ze spádové oblasti POÚ Brandýs nad Labem –
Stará Boleslav**

Obecní úřad Borek

Borek 61, 277 14 Dřísy

Telefon/fax: 326 911 945, 724 181 079 (starostka)

E-mail: info@ouborek.cz

Web: www.obecborek.cz

Úřední hodiny

Pondělí 08.00-11.30 13.00-18.00

Středa 08.00-11.30 13.00-17.00

Starostka **Jaroslava Kurková**

Obec Brázdím

Nový Brázdím 30, 250 63 Brázdím

Telefon/Fax: 326 902 928

E-mail: oubrazdim@volny.cz

Web: www.obecbrazdim.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8:00 - 11.00 13.00 - 17.00

Úterý 8:00 - 10:00

Středa 8:00 - 12:00

Čtvrtek 8:00 - 11:00 14.00 - 18.00

Pátek 8:00 - 10:00

Starosta **Pavel Krotký**, Sbor pro občanské záležitosti: paní Wernerová, paní Svobodová

Obecní úřad Dřevčice

Dřevčice 73, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon/Fax: 326 902 893

E-mail: obec.drevcice@drevcice.cz

Web: www.drevcice.cz

Úřední hodiny

Pondělí a středa 18.00-20.00

Starosta **Jiří Kolář**, Komise sociální, kulturní a sportovní: Barbora Strachová

Obec Dřísy

Dřísy 12, 277 14 Dřísy

Telefon/Fax: 326 971 107, 724 790 503

E-mail: ou.drissy@seznam.cz

Web: www.drissy.cz

Úřední hodiny

Pondělí a středa 8:00 - 12:00, 13:00 - 17:00

Starostka **Ivana Frajová**, Sociální a školský výbor: Jaroslava Klementová

Obecní úřad Hlavenec

Hlavenec 82, 294 74 Předměřice nad Jizerou

Telefon/Fax: 326 971 298, 723 889 277 (starostka)

E-mail: obec.hlavenec@hlavenec.cz

Web: www.hlavenec.cz

Úřední hodiny

Pondělí 18.00- 20.00

Středa 8.00 - 14.00

Starostka **Ing. Jarmila Smotlachová**

Obecní úřad Hovorčovice

Revoluční 33, Hovorčovice, 250 64 pošta Měšice

Telefon: 283 933 123, 602 660 324

Fax: 283 933 124

E-mail: ou@hovorcovice.cz

Web: www.hovorcovice.cz

Úřední hodiny

Pondělí 7:30 – 12:00 12:30 – 17:00

16:00 – 17:00 (výbor pro výstavbu)

Úterý 7:30 – 12:00 12:30 – 16:00 (pokladna)

Středa 7:30 – 12:00 12:30 – 17:00

16:00 – 17:00 hodin - výbor pro výstavbu

Starostka **Ilona Rozhoňová**, Komise pro společenské otázky: Vendula Strnadlová,
MUDr. Kateřina Rousová

Obecní úřad Jenštejn

9. května 60, 250 73 Jenštejn

Telefon/Fax: 286 851 985

E-mail: info@jenstejn.com

Web: www.jenstejn.com

Úřední hodiny

Pondělí 8:00 - 11:00 16:00 - 19:00 hod.

Střed 8:00 - 11:00 13:00 - 16:00 hod.

Sekretariát **Simona Vlasová**, Komunitní výbor: Ing. Jan Rábl

Obecní úřad Káraný

Václavská 19, 250 75 Káraný

Telefon/Fax: 326 991 530

E-mail: obec@karany.cz, obeckarany@seznam.cz

Web: www.karany.cz

Úřední hodiny:

Pondělí 8:00 - 12:00

Středa 8:00 - 12:00

Komise, pokladna:

Pondělí 18:00 - 20:00

Středa 18:00 - 20:00

Místostarostka **Ing. Menclová Barbora Ph.D.**, Komise kulturní a sociální: Pešková Jiřina

Obecní úřad Konětopy

Konětopy 14, 277 14 Konětopy

Telefon/Fax: 326 971 017

E-mail: oukonetopy@mybox.cz

Web: www.konetopy.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00-11.30 14.00-17.00

Středa 8.00-11.30 14.00-17.00

Starostka **Alena Šelingová**

Obecní úřad Kostelní Hlavno

Kostelní Hlavno 71, 294 76 Kostelní Hlavno

Telefon/Fax: 326 971 082, 326 971 240

E-mail: kostelnihlavno@tiscali.cz

Web: www.kostelnihlavno.cz

Úřední hodiny

Pondělí a středa 8.00 - 11.00 13.00 – 15.00 18.00 – 19:00

Místostarostka **Ing. Eva Holečková**, Komise kulturní: Andrea Lafková

Obecní úřad Křenek

Křenek 23, 277 14 Dřísy

Telefon/Fax: 326 971 114, 724 179 616 (starosta)

E-mail: obec.krenek@obeckrenek.cz

Web: www.obeckrenek.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00-11.30 13.00-17.00 19.30-21.30 (zimní období 1.10. - 31.3.
18.00 – 20.00)

Středa 8.00-11.30 13.00-17.00

Starosta **Jaroslav Novák**, Výbor kulturně-sociální: Mgr. Eva Macková

Obecní úřad Lhota

Boleslavská 47, 277 14 Lhota

Telefon: 326 971 008, 724 181 249 (starosta)

E-mail: obeclhota@iol.cz

Web: www.lhotanadlabem.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00 - 11.00 14.00 - 17.00

Středa 8.00 - 11.00 14.00 - 17.00

Pátek 14.00 - 17.00

Starosta **Jan Krkavec**

Komise sportovní, práce s mládeží předseda: František Uřidil

Komise školská, sociální a kulturní předseda: Mgr. Václav Slezák

Obecní úřad Měšice

Hlavní 55, 250 64 Měšice

Telefon/Fax: 283 980 330, 725 021 852 (starosta)

E-mail: mesice@mesice.org

Web: www.mesice.org

Úřední hodiny

Pondělí 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Středa 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Starosta **Petr Lanc**, matrikářka Jana Literová, Sociální výbor: Petra Hrotáková

Obecní úřad Mratín

Kostelecká 131, 250 63 Mratín

Telefon: 326 981 973

E-mail: obecmratin@tiscali.cz

Web: www.mratin.cz

Úřední hodiny

Pondělí 17:00 - 19:00

Středa 17:00 - 19:00

Starosta **Ing. Jiří Falek**

Obecní úřad Nová Ves

Nová Ves č. 12, 250 63 Mratín

Telefon/Fax: 315 684 097, 731 585 507 (starosta)

E-mail: n.ves@seznam.cz

Web: www.obec-novaves.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00

Středa 9.00 - 12.00 13.00 - 17.00

Starosta **Jiří Melichar**

Obecní úřad Nový Vestec

Ke Spořilovu 5, 250 75 Nový Vestec, pošta Káraný

Telefon/Fax: 326 991 539, 604 865 772 (starosta)

E-mail: podatelna@obecnovyvestec.cz, starosta@obecnovyvestec.cz

Web: www.obecnovyvestec.cz

Úřední hodiny:

Pondělí a středa 13:00 - 19:00, 17:00 - 19:00 (starosta)

Úterý a čtvrtek 9:00 - 12:00

Starosta **Martin Šubrt**

Obecní úřad Podolanka

Hlavní 15, 250 73 Podolanka

Telefon: 286 851 496

Fax: 286 855 141

E-mail: obec.podolanka@podolanka.cz

Web: www.podolanka.cz

Úřední hodiny

Pondělí 9.00 – 12.00 14.00 – 19.00

Středa 9.00 – 12.00 14.00 – 19.00

Místostarostka **Květoslava Šimůnková**, starosta Ing. Josef Štveráček, Výbor pro věci zdravotní a sociální: Irena Sazimová

Obecní úřad Polerady

Polerady 57, 250 63 Polerady

Telefon/Fax: 326 902 281, 724 192 180 (starosta)

E-mail: polerady@cmail.cz (vždy poznámka přeposlat starostovi)

Web: <http://obcecr.cz/polerady/>

Úřední hodiny

Pondělí 08:00 - 11:30 12:00 - 17:00

Úterý 08:00 - 11:30 12:00 - 15:00

Středa 08:00 - 11:30 12:00 - 17:00

Čtvrtek od 19:00 starosta a zastupitelé

Starosta **Petr Löbl**

Obecní úřad Přezletice

Veleňská 48, Přezletice, pošta Jenštejn 250 73

Telefon: 286 853 333, 724 190 211 (místostarostka)

Fax: 286 852 133

E-mail: obec.prezletice@prezletice.cz, mistostarosta@prezletice.cz

Web: www.prezletice.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8:00 - 12:00 13:00 - 17:00

Středa 8:00 - 12:00 13:00 - 19:00

Místostarostka **Ing. Ludmila Červínová**, Kulturní a sociální komise: Hanzlíková Olga

Obecní úřad Radonice

Na Skále 185, 250 73 Radonice

Telefon: 286 855 410, 602 217 209 (starosta)

Fax: 286 850 537

E-mail: obec.radonice@radonice.cz, s.nemec@seznam.cz

Web: www.radonice.cz

Úřední hodiny

Pondělí 7.00 - 19.00

Úterý 7.00 - 11.30 12.00 - 16.00

Středa 7.00 - 11.30 12.00 - 17.00

Čtvrtek 7.00 - 11.30 12.00 - 15.00

Pátek 7.00 - 11.30 12.00 - 14.00

Starosta **Ing. Stanislav Němec**

Obecní úřad Sluhy

Sluhy 7, 250 63 p. Mratín

Telefon/Fax: 283 932 264

E-mail: ou.sluchy@iol.cz

Web: www.sluchy.cz

Úřední hodiny

Pondělí a středa 15.00 - 18.00

Starosta **Lukáš Jandík**

Obecní úřad Sudovo Hlavno

Sudovo Hlavno 15, 294 76 Kostelní Hlavno

Telefon: 326 971 081, 724 107 079 (starostka)

E-mail: ou@sudovohlavno.cz

Web: www.sudovohlavno.cz

Úřední hodiny

Středa 8.00 - 12.00 17.30 - 19.30

Pátek 8.00 - 10.00

Starostka **Bc. Lenka Houdková**

Obecní úřad Veleň

Hlavní 160, 250 63 Veleň

Telefon/Fax: 283 932 290, 602 325 611 (starosta)

E-mail: obec.velen@velen.cz

Web: www.velen.cz

Úřední hodiny

Pondělí 09.00-12.00 13.00-17.00

Středa 10.00-12.00 13.00-17.00

Starosta **Ing. Jiří Kazda**, Komise pro občanské záležitosti: Lenka Kaiserová

Úřad Městysu Zápy

Zápy 71, 250 01 Brandýs nad Labem

Telefon/Fax: 326 903 186, 326 904 979, 602 200 128 (starosta)

E-mail: mestys@zapy.cz, starosta@zapy.cz

Web: www.zapy.cz

Úřední hodiny

Pondělí 7.00-12.00 12.30-17.00

Úterý a čtvrtek 7.00-12.00

Středa 7.00-12.00 12.30-17.00

Starosta **Vladimír Vlček**

Obecní úřad Záryby

Záryby 147, 277 13 Kostelec nad Labem

Telefon: 326 902 325

E-mail: obec.zaryby@zaryby.cz, petr.masek@zaryby.cz

Web: www.zaryby.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00-12.00 13.00-17.00

Středa 8.00-12.00 13.00-17.00

Starosta **Petr Mašek**, Komise sociální, školská, kulturní: František Šindelář

Obecní úřad Zlonín

Zlonín 8, 250 64 Zlonín

Telefon/Fax: 315 684 073, 603 325 060 (starosta)

E-mail: zlonin@volny.cz

Web: www.zloninske.estranky.cz

Úřední hodiny

Pondělí 8.00 – 12.00

Úterý 13.00 – 17.00 (18.00 – 19.00)

Středa 8.00 – 12.00

Čtvrtek 13.00 – 17.00 (18.00 – 19.00, 19.00 – 20.00)

Starosta **Erik Schopf**, Sociální záležitosti občanů: Mirka Vondráčková